שאלתיאל

פירוש קצר על תלמוד ירושלמי שקלים

1)הפירוש מיועד ללומד והוגה בבבלי כמה זמן ובקי במונחיה ומושגיה

2) כל מקום שאפשר לשתוק שתקתי והנחתי העבודה על המעיין—ואף במקום שפרשתי היא בתכלית הקיצור

3)שניתי כמה מן הנדפס אים ראיתיה "כמעט מוכרח", אך במקום שאף אחר ההגה, הסוגיא סתום, לא הגהתי והנחתי מלפרשה

4)הטלתי "מתגים" כפי הצורך בעין Paragraphs & punctuation marks...יפה

בחמלת ה' עלי תשע"א הוגה מחדש חנוכה תשעד

יהושע יהודה גליק

מוש"ק תשא מוצאי שושן פורים קטן תשע"א

מסכת שקלים פרק א

הלכה א משנה באחד באדר משמיעין על השקלים הקדמה נחוצה: בזמן המשנה שקלו "שקל שלם" (שהוא חצי "סלע") ועל הכלאים

ובחמשה עשר בו קורין את המגילה בכרכים ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות ואת מקוות המים ועושין כל צורכי הרבים ומציינין על הקברות ויוצאין אף על הכלאים:

גמרא ולמה באחד באדר? כדי שיביאו ישראל את שקליהן בעונתן, ותיתרם תרומת הלשכה מן החדשה בזמנה באחד בניסן.

רבי שמואל בר רב יצחק תרומת הלשכה כתחלתה דכתיב (שמות מ) ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם המשכן. ותני עלה ביום שהוקם המשכן בו ביום נתרמה התרומה

רבי טבי רבי יאשיה בשם כהנא נאמר כאן (במדבר כח) חדשי ונאמר להלן (שמות יב) חדשי. מה חדשי שנאמר להלן אין מונין אלא מניסן. אף חדשי שנאמר כאן אין מונין אלא מניסן

א"ר יונה שבק רבי טבי ראשה דמתניתא ואמר סופה! דל כן כהדא דתני (במדבר כח) זאת עולת חדש בחדשו יכול יהא תורם בכל חדש וחדש? ת"ל בחדשו לחדשי השנה. בחודש א' הוא תורם לכל חדשי השנה. יכול באיזה חדש שירצה? נאמר כאן חדשי ונאמר להלן חדשי מה חדשי שנאמר להלן אין מונין אלא מניסן אף חדשי שנאמר כאן אין מונין אלא מניסן

מהו משמיעין? רב הונא אמר מכריזין. היך מה דאת אמר (דברי הימים ב כד) ויתנו קול ביהודה ובירושלם

תמן תנינן מגילה 1:4אין בין אדר הראשון לאדר השני אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים. ר' סימון בשם ר' יהושע בן לוי אף שימוע שקלים וכלאים ביניהם

{רבי חלבו ורב הונא רב בשם ר' חייה רבה: הכלאפי' "מוקפין" יוצאין בי"ד שהוא זמן קרייתה}

א"ר יוסי ויאות?! כלום אמרו משמיעין על השקלים לא כדי שיביאו ישראל את שקליהן בעונתן אם אתה אומר באדר ראשון עד כדון אית בשתא שיתין יומין! כלום אמרו יוצאין אף על הכלאים לא כדי שיהיו הצמחין ניכרין אם את אומר באדר ראשון עד כדון אינון דקיקין!קטנים

רבי חזקיה שאל מעתה בני בבל משמיעין על השקלים מראשו של חורף לא כדי שיביאו ישראל שקליהן בעונתן ותיתרם תרומת הלשכה מן החדשה בזמנה באחד בניסן!

התיב ר' עולא קומי רבי מנא: והא תנינן בג' פרקים בשנה תורמין את הלשכה בפרוס הפסח, בפרוס העצרת, בפרוס החג. א"ל נימר אילין דקריבין- בפרוס הפסח, אילין דרחיקין- בפרוס העצרת, ואילין דרחיקין מנהון- בפרוס החג.וא"כ אף לבני בבל יכול להכריז באדר, ויגיע ללשכה עוד לפני החג!! א"ל כולה כאחת היא באה, ולמה אמרו בג' פרקים? כדי לעשות פומבי לדבר.

ר"י בר פזי בשם רבי הן נקרא ולא נבעת!איך נקרא ולא נתבייש! לטובה- (שמות לב) כל *נדיב לב*. לרעה (שמות יט) ויתפרקו *כל העם* וגו'

לטובה (שמות יט) *ויוצא* משה את העם. לרעה (שמות יז) *ותקרבון אלי* כלכם

לטובה (דברים א) אז ישיר משה ובני ישראל. לרעה (שמות טו) ותשא כל העדה וגו׳

א״ר חייא בר אבא (צפניה ג ז) אכן השכימו השחיתו! כל השחתה שהיו עושין ב*השכמה* היו עושין אותה!

א״ר אבא בר אחא אין את יכול לעמוד על אופי׳nature של אומה זו! נתבעין לעגל ונותנין, נתבעין למשכן ונותנין!

תנא ריב״ח הדא מתניתא: (שמות כה) ועשית כפורת זהב טהור. יבא זהב של כפורת ויכפר על זהב של עגל

ר״ח בשם רשב״ג: ג׳ תרומות נאמרו בפרשה הזאת. תרומת אדנים ותרומת שקלים ותרומת המשכן (שם) דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה וגו׳- זו תרומת שקליםלקרבן. מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי- זו תרומת המשכן. וזאת התרומה אשר תקחו מאתם- זו תרומת האדנים.

תרומת המשכן למשכן, מה שירצו יעשו. תרומת שקלים לקרבן, מה שירצו יעשו. תרומת אדנים לאדנים, העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט, כדי שיהא יד כולן שוה . אמר רבי אבון אף בפרשה הזאת נאמר בה ג׳ תרומות (שמות לא) מחצית השקל תרומה לה׳, יתן תרומת ה׳, לתת את תרומת ה׳: הגהתי קטע זה ושלפניו

ובחמשה עשר בו קורין את המגילה.

ר׳ חלבו ר׳ חונה בשם ר׳ חייה רבה: הכל יוצאין בארבעה עשר שהיא זמן קריאתה לא בא אלא ללמדך שהמצוות=מתנות ומשתה נוהגות באדר שני.??? רבי יוסי ור׳ אחא הוון יתיבין, א״ר יוסי לר׳ אחא לא מסתברא לשעברבדיעבד אבל לבאלכתחילה אין מוקף קורא בי״ד והא תני מקום שנהגו לקרותה ב׳ ימים קורין אותה שני

ימיםאלמא ספק מוקף חייב לקרות שם בט״ו—ולא סגי לכתי לצאת בי״ד א״ל אוף אנא סבר כן.

#א״ר מנא ויאות?! אילו מי שקרייה בארבעה עשר וחזר וקרייה בחמשה עשר שמא שומעין לו?! אם אומר את כן שמא נמצאת עוקר זמן כרכים בידיך!#

תני רשב״ג אומר מצוות הנוהגות באדר שני אינן נוהגות בראשון. חוץ מהספד ותענית שהן שווין בזה ובזה. ר׳ בא ר׳ ירמיה בשם רב ר׳ סימון בשם ריב״ל הלכה כרשב״ג. רב הונא רבה דצופרין אמר הנהיג ר״ח בציפורין כהדא דרשב״ג לא אמר אלא הנהיג הא להלכה לא אבל לענין שטרות כותבין אדר ראשון ואדר שני סתם. ר״י אומר אדר ראשון סתם, אדר שני ״תניין״:

מתקנין את הדרכים ואת הרחובות ואת מקוות המים ועושין כל צרכי רבים: אלו הן צרכי רבים: דנין דיני ממונות ודיני נפשות דיני מכות ופודין את השבויין וערכים וחרמים והקדישות ומשקין את הסוטה ושורפין את הפרה ועורפין עגלה ערופה. ורוצעין עבד עברי ומטהרין את המצורע ומפרקין את המנעל מעל גבי האימוס אבל לא מחזירין אותו:

ומציינין על הקברות. לא כבר ציינו מאדר. תיפתר שירד שטף של גשמים ושטפו:

ויוצאין אף על הכלאים. לא כבר יצאו באדר?! תיפתר שהיתה השנה אפילה ואין הצמחים ניכרים.

ומניין לציון? ר׳ ברכיה ר׳ יעקב בר בת יעקב בשם ר׳ חונייה דברת חוורן. ר׳ יוסה אמר לה רבי יעקב בר אחא בשם ר׳ חונייה דברת חוורן ר׳ חזקיה ר׳ עוזיאל בריה דר׳ חונייה

דברת חוורן: (ויקרא יב) וטמא טמא יקרא כדי שתהא טומאה קוראה לו בפיה ואומרת לו פרוש!

ר' לא בשם ר' שמואל בר נחמן (יחזקאל לט) ועברו העוברים בארץ וראה עצם אדם ובנה אצלו ציון. עצם- מיכן שמציינין על העצמות. אדם- מיכן שמציינין על השדרה ועל הגולגולות. ובנה- מיכן שמציינין על גבי אבן קבועה. אם אומר את על גבי אבן תלושה אף היא ????מתגלגל

אבן אחת מצויינת-אף על פי שאין מקיימין כן- המאהיל עליה טמא, אני אומר מת קמצוץ a mangled body(that does not occupy more than one stone) היה נתון תחתיה. היו שתים המאהיל עליהן טהור, ובניהן טמא. אם היה חרוש=חרס בינתיים, הרי הן כיחידות. ביניהן טהור סביבותיהן טמא.

תני אין מציינין על הבשר, שמא נתאכל הבשר. ר' יוסטא בר שונם בעא קומי ר' מנא ולא נמצא מטמא טהרות למפרע!אף קודם שנתאכל אמר ליה מוטב יתקלקלו בו לשעה, ואל יתקלקלו בו לעולם:

הלכה ב משנה אמר ר' יהודה: בראשונה היו עוקריןכלאים ומשליכין לפניהן. משרבו עוברי עבירה היו משליכין לדרכים. התקינו שיהו מפקירין את כל השדה:

גמרא ר' יהודה אומר כו'. תניא אמר ר' יהודה: בראשונה היו עוקרין ומשליכין לפניהן, והיו שמחים ב' שמחות. אחת שהיו מנכשין שדותיהן, ואחת שהיו נהנין מן הכלאים. משרבו עוברי עבירה, היו משליכין על הדרכים. אע"פ כן היו שמחים, שהיו מנכשין שדותיהן. התקינו שיהו מפקירין כל השדה כולה.

ומניין שהפקר ב"ד הפקר? דכתיב (עזרא י) וכל אשר לא יבא לשלשת הימים בעצת השרים והזקנים יחרם כל רכושו והוא יבדל מקהל הגולה. מניין שהיא פטורה מן המעשרות? רבי

יונתן בריה דרב יצחק בר אחא שמע לה מן הדא: אין מעברין את השנה לא בשביעית ולא במוצאי שביעית, ואם עיברוה הרי זו מעוברת. וחודש א׳ שהוא מוסיף לא פטור ממעשרות הוא? !אלמא יש כח בי״ד להפקיע ממעשרות

[עד כדון שביעית.שאין מה לאכול. מוצאי שביעית מאי?למה אין מעברין? א״ר בון שלא לרבות באיסור חדש. ר׳ זעירה בשם ר׳ אלעזר: הדא דאת אמר עד שלא התיר רבי להביא ירק מחוצה לארץ לארץ אבל משהתיר רבי להביא ירק מחוצה לארץ לארץ היא שביעית היא של שאר שני שבוע:

תני אין מעברין במוצאי שביעית: א״ר מנא הדא דאת אמר בראשונה שהיו השנים כתיקנן, אבל עכשיו שאין השנים כתקנןאין ״חדש״ נמצא בחודש ניסן היא מוצאי שביעית היא שאר שני שבוע.

תני של בית רבן גמליאל עיברוה במוצאי שביעית מיד]

א״ר אבון אין מן הדא לית את ש״מ כלום (דברים טז) שמור את חודש האביב שומריהו שיבוא בחידושו

והיידא אמרה דא :פיאה5:1 גדיש שלא לוקט תחתיו כל הנוגעות בארץ הרי הן של עניים.ופטורין מלעשר

[ואמר ר׳ אמי בשם ר׳ שמעון בן לקיש דב״ש היא. דאי כב״ה עניים אוכלין ומעשרין. הא אמר ״הפקר עניים, אינו הפקר״! א״ל ר׳ יוסה: שמענו שהוא פטור ממעשר ד״ה משום קנסא :הפקירוהו אף לעשירים...]

הלכה ג משנה בחמשה עשר בו שולחנות היו יושבין במדינה. בכ״ה בו ישבו במקדש. משישבו במקדש, התחילו למשכן

את מי ממשכנין? לוים וישראלים וגרים ועבדים משוחררים. אבל לא נשים ועבדים וקטנים

וכל קטן שהתחיל אביו לשקול על ידו שוב אינו פוסק

אין ממשכנין את הכהנים מפני דרכי שלום. אמר ר' יהודה העיד בן בוכרי ביבנה: כל כהן ששוקל, אינו חוטא.אע"פ שפטורין אמר לו רבן יוחנן בן זכאי לא כי! אלא כל כהן שאינו שוקל חוטא! אלא שהכהנים דורשין מקרא זה לעצמן (ויקרא ו) וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל הואיל ועומר ושתי הלחם ולחם הפנים שלנו, היאך נאכלין?ע"כ "פוטרין" עצמן ממצווה זו שלא כדין!

גמרא אין ממשכנין את הקטנים: הא לתבוע תובעין. הדא דתימר בשהביא שתי שערות, אבל אם לא הביא שתי שערות לא בדא. ולמשכן אין ממשכנין אע"פ שהביא ב' שערות!?עד בן כ'

כיני מתני': אין ממשכנין את הכהנים מפני דרך הכבוד:

אמר ר' יהודה העיד כו': א"ר ברכיה טעמא דרבן יוחנן בן זכאי (שמות ל) "זה" יתנו י"ב שבטים יתנו

ר' טבי בשם רב המנונא כן משיבין חכמיםשמחייבים כהנים לשקול לר"י: חטאת יחיד מתה, אין חטאת ציבור מתה.הרי שצבור שונה מיחיד!! מנחת היחיד קריבה כליל, ואין מנחת הציבור קריבה כליל! וקשיא משיבין לאדם דבר שאינו מודה בו דתנן שאין חטאת ציבור מתה, ר' יהודה אומר תמות

והואר"י מקשה לחכמים מותיב לן, זו לא נדבת יחיד היא?!ואיך יתן הכהן—הרי ייאסר לאכול מן העומר! ואינון מתיבין ליה מכיון שנמסרה לציבור כמי שהיא נדבת ציבור

כתיב (שמות ל) כל העובר על הפקודים ר' יהודה ור' נחמיה חד אמר כל דעבר בימא. יתן וחרנא אמר כל דעבר על פיקודייאשפקדם משה יתן. מאן דאמר כל דעבר בימא יתן מסייע

לר״י בן זכאי. מ״ד כל דעבר על פיקודייא יתן מסייע לבן בוכרי:

הלכה ד משנה אע״פ שאמרו אין ממשכנין נשים ועבדים וקטנים, אבל אם שקלו מקבלין מידן.

הנכרי והכותי ששקלו אין מקבלין מהן

ואין מקבלין מידם קיני זבין וקיני זבות וקיני יולדות וחטאות ואשמות

זה הכלל: כל שנידר ונידב מקבלין מידן וכל שאין נידר ונידב אין מקבלין מידן. וכן מפורש על ידי עזרא שנאמר (עזרא ד) לא לכם ולנו לבנות בית לאלהינו

ואלו שחייבין בקלבון :surcharge לוים וישראלים וגרים ועבדים משחוררים. אבל לא כהנים ונשים ועבדים וקטנים

השוקל על יד כהן, על יד האשה, על יד עבד, על יד קטן, פטור. ואם שקל על ידו ועל יד חבירו חייב בקלבון אחד. ור׳ מאיר אומר שני קולבנות. הנותן סלע ונוטל שקל חייב שני קולבנות. השוקל על יד עני ועל יד שכינו ועל יד בן עירו פטור. ואם הלוום חייב.

האחין השותפין שחייבין בקלבון, פטורין ממעשר בהמה. וכשחייבין במעשר בהמה פטורין מן הקלבון.כשעדיין לא חלקו=״תפושת הבית״

וכמה הוא קלבון? מעה כסף דברי ר״מ. וחכ״א חצי מעה:

גמרא אע״פ שאמרו כו׳. הא לתבוע תובעין! הכא את אמר תובעין והכא את אמר אין תובעין?! כאן בשהביא ב׳ שערות וכאן בשלא הביא ב׳ שערות:

הנכרי והכותי כו'. א"ר בא: תיפתר כמ"ד כותי כנכרי. דאתפלגון כותי כנכרי דברי רבי רשב"ג אומר כותי כישראל לכל דבר.

אמר ר' לעזר מתני' בנכרים,אין מקבלין הא בכותים לא.מקבלין מידם ותני כן (ויקרא א) אדם- לרבות את הגריםוכותים, גירים הם (שם) מכם- להוציא את המומרים

מתני' פליגא על ר' אלעזר: אין מקבלין מידם קיני זבין וזבות קיני יולדות וכי יש קיני זבין וזבות בעכו"ם?! אלא רישא בעכו"ם וסיפא בכותים?! כיני רישא בעכו"ם וסיפא בכותים!

אמר ר' יוחנן: בתחילההבניין אין מקבלין מהםכותים/עכו"ם לא דבר מסוים ולא דבר שאינו מסוים. ובסוף מקבלין מהן דבר שאינו מסוים, ואין מקבלין מהן דבר מסוים. רשב"ל אמר: בין בתחילה בין בסוף אין מקבלין מהן לא דבר מסוים ולא דבר שאינו מסוים

מתני' פליגא על רבי יוחנן: אין מקבלין מהן הקדש ונדבה לבדק הבית! פתר לה בין בתחלה בין בסוף ובלבד דבר מסוים, פתר לה במסוים, שאפילו מעותיואפי' רוצים למכרו ולהחליפו במעות, יוליכם לים המלח:

ר"ש בן לקיש אמר בין בתחילה ובין בסוף אין מקבלין מהם לא דבר מסוים וכו': מתני' פליגא על רשב"ל: דתני הכל שווין שהןעכ"ום נודרין ונידרין! פתר לה עולה. ניחא נודרים עולה, נידרים עולה?! לא, אלא כשאמר נכרי הרי עלי עולה, ושמע ישראל ואמר מה שאמר זה עלי :וזה נקרא "נידרים"

ואינו מביא עמו נסכים,גוי שהביא קרבן אינו "חייב" להביא נסכים—הא אים הביא, מקבלין! ומותר נסכים לא לכלי שרת אינון?! נמצא מביא דבר מסויים! התיב רבי יוסי בי רבי בון והא תנינן נערכין ועורכין לא לבדק הבית אינון?! היך מה דאת אמר תמן, לשמים הוא

מתכוין ומאיליהן הן באין לבדק הבית כן את אמר אף הכא לשמים הוא מתכוין ומאיליהן הן באין לכלי שרת

מה עבד לה רשב״ל? פתר לה (עזרא ד) לא לכם ולנו לבנות בית לאלהינו

ר׳ חזקיה אמר ר׳ סימון שאל מעתה אין מקבלין מהן לאמת המים ולחומות העיר ומגדלותיה? על שם (שם) ולכם אין חלק וגו׳:

אלו חייבין בקלבון. מתניתא דר״מ. דאמר ר״מ: כשם ששקלו תורה, כך קלבנו תורה. קסבר ר״מ בנותן שקלו שלם שהוא חייב קלבון. דאמר רבי מאיר כמין מטבע של אש הוציא הקב״ה מתחת כסא כבודו והראהו למשה ואמר לו זה יתנו כזה יתנו :וכיון ששיעורו תורה, חייב להחמיר.

נתן סלע ליטול שקל, חייב שני קולבונות. אמר ר׳ אלעזר דר׳ מאיר היא: דר״מ אמר, אחד שקל שהוא נותן, ואחד סלע שהוא נוטל. דתניי׳ אלו חייבין בקולבון כו׳ והנותן סלע ונוטל שקל, קלבון א׳ ור׳ מאיר אמר ב׳ קולבנות

ורב אמר ד״ה היא=חכמים ולא ר״מ דאמר רבי מאיר: אחד שקל שהוא נותן וא׳ שקל שהוא נוטל וא׳ לדברי תורה. על דעתיה דרב ג׳ קולבנות אינון. אתא ר׳ ירמיה ר׳ שמואל בר רב יצחק בשם רב שלשה קולבנות אינון: א׳ שקל שהוא נותן וא׳ שקל שהוא נוטל ואחד לדבר תורה:

האחים והשותפים שחייבין בקלבון ופטורין ממעשר בהמה- בשחלקו וחזרו ונשתתפו. שחייבין במעשר בהמה ופטורין מן הקלבון- בשלא חלקו

א״ר לעזר: והן שחלקו גדיים כנגד תיישים ותיישים כנגד גדיים אבל אם חלקו גדיים כנגד גדיים ותיישים כנגד תיישים הוא חלקו משעה הראשונה.וחייבים במעש״ב א״ר יוחנן אפילו חלקו

גדיים נגד גדיים ותיישים נגד תיישים כלקוחות הן ופטורין מן המעשר כההוא דתנינן תמן הלקוח ושניתן לו במתנה פטור ממעשר בהמה.

ר׳ חזקיה אמר, רבי ירמיה בעי ולמה לית נן אמרין פעמים שהן חייבין בזה ובזה, ופעמים שהן פטורים בזה ובזה. היך עבידא? חלקו הנכסים ולא חלקו הבהמה חייבין בזה ובזה. חלקו הבהמה ולא חלקו את הנכסים פטורים מזה ומזה.

א״ר מנא הדא דאת אמר בשלא היתה הבהמה רוב אבל אם היתה הבהמה רוב, הן הן עיקר נכסים.ואים לא חלקו בהם—אע״פ שחלקו במעות, פטורין מקלבון ר׳ אבין אמר, ר׳ שמי בעיעל מימרא דר׳ מנא מפני שעשיתן כאדם אחד אצל מעשר בהמה את פוטרו מן הקלבון? א״ל לא שניא היא, שהוא נותן סלע אחת שלימה! מעתה אפילו חלקו וחזרו ונשתתפו, חייבין במעשר בהמה ופטורים מן הקלבון! ותנינן חייבין בקלבון ופטורין במעשר בהמהאלמא לא מהני ״שהוא נותן סלע שלימה״!

ר׳ בא בשם אבא בר רב הונא היא שני אחין שירשו את אביהן, היא שני גיסין שירשו את חמיהן.

לאיכן היו הקלבנות נופלין? ר״מ אומר לשקלים. רבי לעזר אומר לנדבה. ר׳ שמעון שזורי אומר ריקועי זהב וצפוי לבית קודש הקדשים. בן עזאי אומר שולחנין היו נוטלין אותן בשכרן. ויש אומרים להוצאת דרכים:

מסכת שקלים פרק ב

הלכה א משנה מצרפין שקלים לדרכונות a Persian golden coin, worth about 16 shekels מפני משוי הדרך

כשם שהיו שופרות במקדש, כך היו שופרות במדינה

בני העיר ששלחו את שקליהן ונגנבו או שאבדו, אם נתרמה התרומה,ואח״כ נגנבה—הרי בני העיר כבר נפטרו בשעת ההפרשה נשבעין לגיזברין.שלא פשעו--כי רק הגזברים מפסידין

ואם לאו,לא נתרמה עדיין, נמצא בני העיר חייבין להפריש אחרות נשבעין לבני העיר, ובני העיר שוקלין תחתיהן.

נמצאו או שהחזירום הגנבים, אלו ואלו שקלים, ואין עולין להן לשנה הבאה:

גמרא ויעשו אותן מרגליות? שמא תזיל המרגליות ונמצא ההקדש מפסיד. כההיא דתנינן תמןבכורות8:7 וכלן נפדין בכסף ובשוה כסף חוץ מן השקלים, ואין פודין בכלים. ואמר ר' שמואל בר רב יצחק שמא יזילו הכלים ונמצא ההקדש מפסיד אוף הכא נמי שמא תזיל המרגליות ונמצא ההקדש מפסיד

מתניתא בתקלין חדתין אבל בתקלין עתיקין לא בדא. ותני כן עתיקין במקדש ואין עתיקין במדינה

מתני' בש״ח אבל בשומר שכר לא בדא.חייב בגו״א ואיך ייפטר בשבועה? א״ר אבא ואפי' תימר בש״ש, נגנבו- בלסטים מזויין. אבדו- שטבעה ספינתו בים.

אמר רבי יוסטי ב״ר סימון אתיא..אים נתרמה התרומה... כמאן דאמר תורמין על הגבוי ועל העתיד לגבות,ע״כ ״נפטרו״ בני העיר ברם כמ״ד אין תורמין לא על הגבוי ועל העתיד לגבות לא בדא:

בני העיר ששלחו את שקליהם כו': א״ר אלעזר דר' שמעון היא. דר' שמעון אומר קדשים שהוא חייב באחריות כנכסיו הן.ע״כ חייבים שבועה לבעלים א״ר יוחנן ד״ה היא משום שבועת תקנה. ע״ד דרבי יוחנן ניחא: נשבעים לגזברים ואם לאו נשבעים לבני העיר ובני העיר שוקלים אחרים תחתיהן. משום שבועת תקנה. אלא לרבי לעזר נשבעים לבני העיר, הדא היא

דר׳ שמעון. נשבעים לגזברים?! גיזברים מאי עבידתייהו?ע״כ ״תקנה הוא״! ומתרץ נשבעים לבני העיר במעמד גיזברים. כי היכי דלא לחשדינהו, אי נמי דלא נשוו להו פושעים.

אע״פ שקבלו בני העיר לשלםמרצונם הטוב אין ההקדש יוצא בלא שבועה:

הפריש שקלונדר ״שקלי״ לבדק הבית ואבד, ר׳ יוחנן אמר חייב באחריותו עד שימסרנו לגיזבר. רבי שמעון בן לקיש אומר הקדש ברשות הגבוה בכל מקום שהוא

מתניתא פליגא על ר״ש בן לקיש: נשבעין לבני העיר ובני העיר שוקלין תחתיהן! לא, עוד היא משום תקנה:

תני הראשונים נופלים לתיקלין חדתין והשניים נופלים לתיקלין עתיקין. אלו הן הראשונים ואלו הן השניים? רבי פינחס בי ר׳ חנינא ור׳ אבא מרי: חד אמר אלו ששלחו בני העיר תחילה, וחרנה אמר אלו שהגיעו לידי גזברין תחילה:

הלכה ב משנה הנותן שקלו לחבירו לשקול על ידו=בשבילו ושקלו על ידי עצמובשביל עצמו אם נתרמה התרומה, כ לכשיתרום מעל *דאז נפטר מחובו*

השוקל שקלו מן ההקדש, ונתרמה התרומה וקרבה הבהמה=תמיד של שחר, מעל.בשעה שנקרב התמיד, הרי נהנה מן ההקדש!

ממעשר שני ודמי שביעית,הפריש שקלו יאכל כנגדן :כקדושת מע״ש והקדש

גמרא השוקל כו׳ אנן תנינן אם קרבה הבהמה ותני דבי ר׳ אם נתרמה התרומה. מאן תנא אם נתרמה התרומה?״כל העומד ליקרב, כקרב דמי״ רבי שמעון היא. דאמר רבי שמעון שקלים 4:5 (פליג) מידאף קודם ״הקרבה״ היה מקבל מעותיו, והכהנים זריזים הן.

וקשיא אילו הגונב עולתו של חבירו ושחטה סתם, סתמה לא לשם בעלים הראשונים מכפרת?ולמה תעלה השקל בשביל שמעון? אמר ר׳

יודן תיפתר במסויים.אדם "חשוב" גזלו, שמכוון ה"תורם" לפטרו וחש לומר שמא לשיריים הן נופלין, וכי יש מעילה בשיריים? אלא כרבי מאיר דרבי מאיר אומר מועלין בשיריים.

{משל בית רבן גמליאל שהיה מתכוין ודוחפו לתוך הקופה.כדי "שיתרום משקליו" עוד היא במסויים של בית רבן גמליאל, שהיה מתכווין ותורמו לשמו}

מה נהנה?שמעון שתרמו בשביל עצמו? א"ר אבין בשם רבנן דתמן מכיון שב"ד ראוין למשכן ולא מישכנו כמי שנהנה:

ממעשר שני וכו' דכתיב (ויקרא כז) אך בכור אשר יבכר לה' בבהמה לא יקדיש איש אותו כל שהוא קודש, אין קדושה חלה עליו.כיון שהפרישו למע"ש, אין קדושה חל עליו

כיצד הוא עושה? מביא סלע של חולין ואומר מעות מעשר שני בכל מקום שהן יהו מחוללין על סלע זו. ואותה סלע נתפס לשם מעשר שני והשאר נעשו שקלים:

הלכה ג משנה המכנס מעות ואמר הרי אלו לשקלי. בית שמאי אומרין מותרן נדבה. ובית הלל אומרים מותרן חולין

שאביא מהן שקלי שוין שהמותר חולין

אלו לחטאתי שוין שהמותר נדבה. שאביא מהן חטאתי שוין שהמותר חולין

אמר רבי שמעון מה בין שקלים לחטאת?לב"ה אלא של שקלים יש להן קיצבהע"כ מותרן חולין ולחטאת אין לה קיצבה=מותרן נדבה

ר' יהודה אומר אף לשקלים אין להן קיצבה! שכשעלו ישראל מן הגולה היו שוקלין דרכונות, חזרו לשקול סלעים, חזרו לשקול טבעין. ביקשו לשקול דינרין, ולא קבלו מהן.

א״ר שמעון אע״פ כן יד כולן שוה! אבל חטאת זה מביא בסלע וזה מביא בשתים וזה מביא בשלש:

גמרא המכנס וכו׳ ר׳ יוסי בשם ר׳ לעזר מה פליגין? במכנס פרוטרוט,ואומר: כל שאכניס, יהא לשקלים אבל באומרעל שק מלא פרוטות ״אלו לשקלי״ כל עמא מודיי שהמותרן נדבהשנותן בעין יפה

רבי חייא ור׳ ביבי בשם ר׳ לעזר: מה פליגין? במכנס פרוטרוט אבל באומר ״אלו לשקלי״ כ״ע מודיי שהמותרן חולין בוודאי כוונתו רק לשיעור הצריך

א״ר חייא מתניתא מסייעא לר׳ ביבי דתנן אמר ר״ש מה בין שקלים לחטאת? אלא שהשקלים יש להן קיצבה,להכי, מותרן חולין ולחטאת אין לה קיצבה. מה אנן קיימין? אם באומר שאביא ״מהן״ שקלי כל עמא מודיי שהמותרן חולין. אם באומר שאביא ״מהן״ חטאתי כל עמא מודיי שהמותר חולין. אלא כן אנן קיימין באומר ״אלו״ לשקלי, שקלים על ידי שקצבתן מן התורה מותרן חולין. חטאת ע״י שאין קצבתה מן התורה מותרה נדבה. מה עבד לה רבי יוסי בשם רבי לעזר? פתר לה במכנס פרוטרוט וכבית הללאבל באומר ״אלו״ לשקליי, לכו״ע מותרן נדבה

והא תנינן מותר שקלים חולין פתר לה במכנס פרוטרוט וכבית הילל

המפריש שקלו וסבר שהוא חייב ונמצא שאינו חייב לא קדש. המפריש שנים וסבר שהוא חייב שנים ונמצא שאינו חייב אלא אחד אותו השני מה את עביד ליה? נשמעינה מן הדא הפריש חטאתו וסבר שהוא חייב ונמצא שאינו חייב לא קדשה. הפריש שתים וסבר שהוא חייב שתים ונמצא שאינו חייב אלא אחת. אותה שניה מה את עבד לה? אלא רועה ה״נ לנדבה.

רבי יודא אומר כו׳: דרכונות- דינרין, חזרו לשקול סלעין- כשמוען, חזרו לשקול טבעין- פלגי סלעין, בקשו לשקול

דינרין- קרטין ולא קבלו עליהן מן הדא (נחמיה י) והעמדנו עלינו מצות לתת שלישית השקל בשנה לעבודת בית אלהינו

ר' חלקיה בשם ר' אחא מכאן שצריך אדם לשלש שקלו שלשה פעמים בשנה מכאן שאין מטריחין על הציבור יותר מג"פ בשנה

א"ר אבין מכאן לג' סאין, מכאן לג' קופות, מכאן לג' הפרשות

כתיב (שמות ל) זה יתנו כל העובר על הפקודים ר' יהודה ור' נחמיה: חד אמר לפי שחטאו במחצית היום יתנו מחצית השקל. וחרנה אמר לפי שחטאו בשש שעות ביום יתנו מחצית השקל דעבד שיתא גרמסין מין מטבע

ר' יהושע בי ר' נחמיה בשם ר' יוחנן בן זכאי לפי שעברו על עשרת הדברות יהיה נותן כל אחד ואחד עשרה גרה.

ר' ברכיה ר' לוי בשם רבי שמעון בן לקיש לפי שמכרו בכורה של רחל בעשרים כסף יהיה כל אחד ואחד פודה את בנו בכורו בעשרים כסף 20 דינרים=5 סלעים ר' פינחס בשם ר' לוי לפי שמכרה בכורה של רחל בעשרים כסף ונפל לכל אחד ואחד מהם 10 שבטים טבעה 2 דינרין לפיכך יהיה כל אחד ואחד נותן שקלו, טבעה

הלכה ד משנה מותר שקלים חולין. מותר עשירית האיפה מותר קיני זבין קיני זבות וקיני יולדות חטאת ואשמות מותרן נדבה. זה הכלל: כל שהוא בא לשם חטאת ומשום אשמה מותרן נדבה

מותר עולה הפריש מעות לעולה, ונשתייר קצת לעולה מותר מנחה למנחה מותר שלמים לשלמים מותר הפסח לשלמים מותר נזירים לנזירים. מותר נזיר לנדבה:

גמרא א״ר יוסי עד דאנא תמן,בבבל שמעית קל רב יהודה שאל לשמואל הפריש שקלו ומת? א״ל יפלו לנדבה.

מותר עשירית האיפה שלושל כה״ג רבי יוחנן אמר יוליכם לים המלח רבי לעזר אמר יפלו לנדבה. מתניתא פליגא על רבי יוחנן מותר שקלים חולין. מותר עשירית האיפה מותר קיני זבים וקיני זבות מותר קיני יולדות חטאת ואשמות מותרן נדבה. מה עבד לה רבי יוחנן? פתר לה מותר עשירית האיפה של מנחת חוטא של כל ישראלאבל של כה״ג, לים המלח

רבי יוסי אמר על דא עליל אבא בר בא, דאינון אמרין מניין שהפסח משתנה לשם שלמים? תלמוד לומר (ויקרא ג) ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים. כל שהוא מן הצאןכגון פסח בא שלמים. היתיבון הרי עולה מן הצאן? דבר שאינו בא אלא מן הצאן, יצאת עולה שהיא באה אפילו מן הבקר. התיבון הרי אשם? א״ר בון בר כהנא מן הצאן דבר שהוא בא מכל הצאן יצא אשם שאינו בא אלא מן האילים בלבד. התיב ר׳ בון בכל אתר את אמר ״מן״ למעט, והכא את אמר ״מן״ לרבות?! א״ר מנא הכא נמי ״מן״ למעט, מיעוט שאינו בא בן שתי שנים, מיעוט שאינו בא נקיבה,פסח שאינו בא רק ״מן הצאן״—יהא לשלמים וגבי אשם נמי ״מן״ למעט הוא שאינו בא אלא מן האילים בלבד?אינו מתרץ

התיבון והכתיב (ויקרא א) ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעולה מעתה מותר הפסח בא עולה! אמר רבי אבון משנין דבר שהוא לאכילה לדבר שהוא לאכילה ואין משנין דבר שהוא לאכילה לדבר שאינו לאכילה א״ר יוסי בי רבי בון משנין קדשים קלים לשם קדשים קלים ואין משנין קדשים קלים לשם קדשי קדשים

רבי יוחנן אמר על דא עליל רבי חנינה, דאינון אמרין אין הפסח משתנה לשם שלמים אא״כ שחטו לשם שלמים, ואני אומר אפילו שחטו לשם עולה.משתנה בשאר ימות השנה, לשם שלמים

א״ר אילא טעמא דרבי יוחנן אם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים כל שהוא זבח,כגון פסח בא שלמים, ומשתנה למחשבת פסול.אף אים חישב ״לשם עולה״=(מחשבת פסול)-משתנה לשלמים והוי ״עקירה״

היך עבידא? שחטו לשם עולה על מנת לזרוק דמו למחר, מכל מקום פסול הוא. אין תימר משתנה למחשבת פסול, פיגול. אין תימר אין משתנה למחשבת פסול, פסול:

לשמו ושלא לשמו בשאר ימות השנהשחט פסח בשאר השנה לשמו ושל״ל, מי הוי ״עקירה״? רבי בון בר חייא בשם שמואל בר אבא מכיון שאין לו שם, נעשה כשוחטו לשמו ושלא לשמו בשתיקה והוא כשר.כ כשם שכשר בשתיקה—אף שסתמא לשמה—ה״ן כשר לשמו ושל״ל

אמר ליה א״כ הוא אפילו שחטופסח בשאר השנה לשמו ע״מ לזרוק דמו שלא לשמו, יעשה משעה הראשונה כשוחטו לשמו ושלא לשמו בשתיקה ויהא כשר!

פליג על ר׳ בוןאמר רבי אבא מרי אחוה דרבי יוסי, מה נאמר בשתיקה כשר? או נאמר בשתיקה פסול!

מותר נזיר לנדבה. רב חסדא אמר: והוא שקרבה חטאתו בסוף.והו״ל ״מותר חטאת״ אבל אי קרבו שלמים בסוף מותרן שלמים א״ר זעירא אפילו קרבן שלמים לבסוף, הלכה אחת היא בנזיר שתהיה מותרה נדבה

מתניתא מסייעא לדין ומתניתא מסייעא לדין: מתניתא מסייע לרבי זעירא, אלו הן מעות סתומין: כל שדמי חטאת מתות מעורבות בהן. ואפילו הפריש דמי חטאת מתוכה, מעות סתומין הן.הנשאר. ואים מת הנזיר, יפלו לנדבה

מתניתא מסייעא לרב חסדא: אלו לחטאתי והשאר לשאר נזירותי ומת. מועלין בכולן,מועלין רק כשנהנה ״מכל״ המעות ואין מועלין במקצתן. ולא אמר אם מת יפלו לנדבהאלמא יש שלמים ועולה מעורבין בו—ולא אמרי׳ שכולו ״נדבה״

רב חסדא אמר מותר לחמו של נזיר יורקב. א״ר יוסי ויאות! להקריבו בפני עצמו אין את יכול שאין לך לחם קרב לעצמו. להקריבו עם נזירות אחרת אין את יכול שאין לך נזירות באה בלא לחם. לפום כן צריך מימר מותר לחמו של נזיר יורקב

סברין מימר הוא לחמו, הוא מותר נסכיושל נזיר אמר רבי יוסי בר רבי בון מותר נסכיו קדשי קדשים אינון ויפלו לנדבה.

על דעתיה דרבי יוסי בר רבי בון אליבא דרב חסדא במותר נסכים, ושמואל, ורבי אלעזר, שלשתן אמרו דבר אחד״יפלו לנדבה״

רבי חסדא אהן דאמרן.

שמואל דאמר רבי יוסי עד דאנא תמן, שמעית קל רב יהודה שאיל לשמואל הפריש שקלו ומת א״ל יפלו לנדבה.

רבי אלעזר אומר מותר עשירית האיפה שלו, רבי יוחנן אמר יוליכם לים המלח, רבי אלעזר אומר יפלו לנדבה:

הלכה ה משנה מותר שבויים לשבויים. מותר שבוי לאותו שבוי. מותר עניים לעניים. מותר עני לאותו עני. מותר המתים למתים. מותר המת ליורשיו. רמ״א מותר המת יהא מונח עד שיבא אליהו. רבי נתן אומר מותר המת בונין לו נפש על קברו:

גמרא גבו לולמת בחזקת שאין לו, ונמצא שיש לו! ר׳ ירמיה סבר מימר מותר המת ליורשיו. אמר ליה רבי אידי דחוטרא הגע עצמך דלא כוונן אלא ליה! אמר ליה אנא לא אמרית...מותר המת ליורשיו..רק ״סברתי״ לומר את מנן לך?

תני בשם רבי נתן מותר המת יבנה לו נפש על קברו ויעשה לו זילוף על גבי מיטתו

תני אין פודין שבוי בשבוי, ואין גובין טלית בטלית,גבו לשם טלית A אין קונין בו טלית B ואין ממחין ביד פרנסים לכך.

תני רבן שמעון בן גמליאל אומר אין עושין נפשות לצדיקים דבריהם הן הן זכרונן

ר' יוחנן הוה מיסתמיך על רבי יעקב בר אידי, והוה רבי לעזר חמי ליה ומיטמר מן קומוי, אמר: הא תרתין מילין הדין בבלייא עבד לי. חדא דלא שאל בשלמי, וחדא דלא אמר שמועתא מן שמי!! א"ל כן אינון נהגין גבון, זעירא לא שאיל בשלמיה דרבה דאינון מקיימין (איוב כט) ראוני נערים ונחבאו וישישים קמו עמדו.בבבל כך נוהגין—אין הקטן שואל בשלום הגדול מי מהלכין כשהלכו.. חמי ליה חד בית מדרש. א"ל הכין היה ר' מאיר יתיב ודרש ואמר שמועתא מן שמיה דר' ישמעאל ולא אמר שמועתא מן שמיה דרבי עקיבה. א"ל כל עמא ידעין דרבי מאיר תלמידיה דר' עקיבה. א"ל וכל עמא ידעין דרבי אלעזר תלמידי דרבי יוחנן!!!ולמה יחרה לך..שאין אומר שמועה בשמך? ומה מיעבור קומי אדורי צלמא?ר"י שאל את ר' יוחנן אי מותר לעבור לפני "צלם" א"ל ומה, את פליג ליה איקר? עבור קומוי ואסמי עיינוי!למה תתן לו כבוד בעקום הדרך....עבור לפניו וסגור עיניך! א"ל יאות ר' לעזר עבד לך דלא עבר קומך.....בזה הוא נותן לך כבוד..... א"ל: ר' יעקב בר אידי יודע את לפייס....

ור' יוחנן בעי דיימרון שמועתא מן שמיה, אף דוד ביקש עליה רחמים אמר (תהלים סא) אגורה באהלך עולמים. רבי פינחס ר' ירמיה בשם רבי יוחנן וכי עלת על לב דוד שהוא חי' לעולם אלא כך אמר אזכה שיהו דברי נאמרים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות. ומה אניס ליה? בר טיראשם חכם אמר האומר שמועה משם אומרה שפתותיו רוחשות בקבר. מ"ט? (שיר השירים ז) דובב שפתי ישינים ככומר זה של ענבים שהוא זב מאליו. ר' חיננא בר פפא ורבי סימון חד אמר כהן דשתי קונדיטון. וחורנה אמר כהן דשתי חמר עתיק. אע"ג דהוא שתי ליה טעמיה כפומיה.

רב גידל אמר האומר שמועה בשם אומרה יראה בעל שמועה כאילו עומד לנגדו. שנאמר (תהלים לט) אך בצלם יתהלך איש

כתיב (משלי כ) רב אדם יקרא איש חסדו- זה שאר כל אדם. (שם) ואיש אמונים מי ימצא- זה רבי זעירא. דאמר רבי זעירא ליתנןאין אנו צריכין לחשוש ל... צריכין חששין לשמעתיה דרב ששת דהוא גברא מפתחא=סומא, וכיון שאינו "רואה" את בעל השמועה, אין לחשוש לדבריו

אמר ליה ר' זעירא לרבי אסי חכיםהאים הכרת אותו? רבי לבר פתייא דאת אמר שמעתא משמיה? אמר ליה, ר"י אמרה משמיה! אמר ליה רבי זעירא לר' אסי חכים ר' לרב דאת אמר שמעתתא משמיה? א"ל ר' אדא בר אהבה אמרה משמיה!

ואין דור שאין בו ליצנים ומה היו פריצי הדור עושין היו מהלכין אצל חלונותיו של דוד ואומרים אימת יבנה בית המקדש? אימתי בית ה' נלך? והוא אומר אף על פי שהן מתכוונין להכעיסני יבא עלי שאני שומח בלבי! (תהלים קכב) שמחתי באומרים לי בית ה' נלך. (דברי הימים א יז) והיה כי ימלאו ימיך ללכת עם אבותיך. אמר רבי שמואל בר נחמן אמר הקב"ה לדוד דוד ימים מליאים אני מונה לך אין אני מונה לך ימים חסירין. כלום שלמה בנך בונה בית המקדש לא להקריב בתוכו קרבנות חביב עלי משפט וצדקה שאת עושה יותר מן הקרבנות! מה טעמא. (משלי כח) עשה צדקה ומשפט נבחר לה' מזבח

מסכת שקלים פרק ג

הלכה א משנה בשלשה פרקים בשנה תורמין את הלשכה. בפרוס הפסח, בפרוס העצרת, בפרוס החג. והן גרנות של מעשר בהמה דברי ר' עקיבה.

בן עזאי אומר בעשרים ותשעה באדר, ובאחד בסיון, ובעשרים ותשעה באב

ר' לעזר ור' שמעון אומרים באחד בניסן בא' בסיון בכ"ט באלול, ולמה אמרו בכ"ט באלול ולא אמרו באחד בתשרי? מפני שהוא י"ט ואי איפשר לעשר בי"ט לפיכך הקדימוהו בכ"ט באלול:

גמרא א"ר אבהו כל הן דתנינן פרס, פלגא. פלגא דל' יום קודם למועד שדורשים בהלכותיו:

והן גרנות וכו': א"ר יוחנן מפני שהן פירקי לידה. ר' אחא ור' תנחום בר חייה בשם ריב"ל כדי שתהיה הבהמה מצויה לעולי רגלים.ואין שוחטים הבהמות לפני ה"גורן" א"ר יודן שלא יבא לידי בל תאחר.ע"כ עשו פרקים הללו להפרשת מעשר בהמה א"ר יוסה כל המשהה טבלו=אינו מפריש מע"ב עובר בבל תאחר

תמן תנינן ר"ה1:1 רמ"א בא' באלול ר"ה למעשר בהמה. ר' אלעזר ור' שמעון אומרים באחד בתשרי. בן עזאי אומר האלוליים מתעשרין בפני עצמן

א"ר חונה טעמא דר"מ, עד כאן הן מתמצות לילך מן הישנות, מכאן ואילך הן מתחילות לילד מן החדשות.מן הנולדים בשנה זו ר' יוסה בר רבי בון בשם רב חונה טעמא דר"א ור"ש (תהלים סה) לבשו כרים הצאן אלו הבכירות, ועמקים יעטפו בר אלו האפילות, יתרועעו אף ישירו אלו ואלו נכנסים לדיר להתעשר. אמר לבן עזאי הואיל ואלו אומרים כך ואלו אומרים כך יהו האלוליים מתעשרין בפני עצמן הא כיצד נולד לו בה' באב וה' באלול וה' בתשרי אין מצטרפין נולד לו בה' בתשרי וה' באב הרי אלו מצטרפין! ובן עזאי מכריע על דברי

תלמידיו?!הא בן עזאי קדים! אתא ר׳ ירמיה ור׳ מיישא בשם ר׳ שמואל בר רב יצחק שכן נחלקו עליה אבות העולם ומאן נינהו אבות העולם? תנא ר׳ יונה קומי ר׳ ירמיה: ר׳ ישמעאל ור״ע זאת אומרת בן עזאי חבר ותלמיד הוה דר״ע, אין תימר רביה אית בר נש אמר לרביה הואיל ו״אלו״ אמרו כך ואלו אמרו כך?!

רבי אבון בשם ר׳ שמואל בר רב יצחק שמע לה מן הדאב״ב 9:10 אמר לו בן עזאי על החלוקין אנו מצטערין אלא שבאת לחלוק עלינו את השווין זאת אומרת בן עזאי חבר ותלמיד הוה לר״ע אין תימר רביה אית בר נש אמר לרביה אלא ש״באת״ לחלוק עלינו את השווין?!

תמן תנינן בכורות 9:6כל הנולדין מאחד מתשרי עד כ״ט באלול הרי אלו מצטרפין. חמשה לפני ראש השנה וה׳ לאחר ראש השנה אין מצטרפין. ה׳ לפני הגורן וה׳ לאחר הגורן הרי אלו מצטרפין. א״ר יוסה הדא אומרת מעשר בהמה לא עשו אותו לא כחנט, ולא כשליש. אין תימר כחנט, ליתני כל ״המעוברים״ מאחד בתשרי עד עשרים ותשעה באלול. אין תימר כשליש, ליתני כל הנולדים עד עשרים ושנים באלולהא אין נכנס לדעת להתעשר עד 8 יום!

רבי שמאי בשם רבי ביבי ברבי חייא כשליש עשו אותו. כרבי שמעון דאמר ר׳ שמעון מחוסר זמן נכנס לדיר להתעשר. קם רבי מנא עם רבי שמאי א״ל את אמרת הדא מילתא? תמן תנינן בן עזאי אומר האלוליים מתעשרין לעצמן. לא אפילו נולד עד עשרים ותשעה באלול? אית לך מימר בן עזאי כרבי שמעון ולא כרבנן?! כמה דאת אמר על דבן עזאידס״ל באי בתשרי— אים נולד כבש בכ״ט, מניחו עד שיהא בן 8 יום, ושוב מצרפו עים 9 שנולדו בשנה שעברה בסיון... ומעשרם מניחן לשנה הבאה והן מתעשרין עם בני שנתן. כן את אמר על דרבנן מניחן לגורן הבא והן מתעשרין עם בני אלולים!

אמר רבי חונה: זאת אומרת אע״פ ש״מחוסר זמן״ הוא, שייך לשנה הזאת ימים שהבכור מחוסר זמן בהן עולה לו לתוך שנתו. אמר רבי מנא אמר ר׳ יונה אבא שמע לה מן הדא (דברים טו) כל הבכור אשר יולד וגו׳ הזכר תקדיש הא כיצד משעת לידתו את מונה לו שנה:

הלכה ב משנה בשלש קופות של שלש שלש סאין each one measuring 3 Seah תורמין את הלשכה. וכתוב עליהן אל״ף בי״ת גימ״ל. רבי ישמעאל אומר יונית כתוב עליהן אלפ״א בית״א גמ״א

אין התורם נכנס לא בפרגוד חפות bordered cloak ולא במנעל ולא בסנדל ולא בתפילין ולא בקמיע שמא יעני ויאמרו מעון הלשכה העני. או שמא יעשיר ויאמר מתרומת הלשכה העשיר. שאדם צריך לצאת ידי הבריות כדרך שהוא צריך לצאת ידי המקום שנאמר (במדבר לב) והייתם נקיים מה׳ ומישראל. ואומר (משלי ג) ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם:

גמרא תמן תנינן המוציא יין כדי מזיגת הכוס. ר׳ זעירא שאל לרבי יושיה כמה הוא שיעורן של כוסות?[1] א״ל נלמוד סתום מן המפורש דתני ר׳ חייה ד׳ כוסות שאמרו ישנן[2] רביעית יין באיטלקי.[3]

תמן תנינן מפנין אפילו ד׳ וחמש קופות. רבי זעירא שאל לרבי יושיה כמה היא שיעורה של קופה? אמר ליה נלמוד סתום מן המפורש דתניא בשלש קופות של שלש שלש סאין שהן תשעה סאין שהן עשרים ושבע סאין תורמין את הלשכה וכתוב עליהן אל״ף בי״ת גימ״ל מפני מה כתוב עליהן א׳ ב׳ ג׳ לומר מסתפק מן הראשונה קודם לשנייה ומן השנייה קודם לשלישית

---

[1] דתנן לגבי הוצאה

[2] כל הכוסות

[3] וא"כ שיעור "הוצאה" היא "רובע רביעית" (כדי שימזגנו ויעמוד על רביעית)

רבי יוסי בי רבי בון בשם ר״י דר׳ יודה היא[4] דתני מים כדי גמייה ר׳ יודה אומר כדי מזיגת המוזג.

???מזוג בכמה? נישמעינה מן הדא: מים כדי גמייה, רבי יודה אומר כדי מזיגת הכוס. יין כדי גמייה, רבי יודה אומר כדי מזיגת הכוס.???

כמה הוא שיעורן של כוסות? רבי מנא אמר טירטרטין ורביע.

מהו לשתותן בכרך אחד? מן מה דאמר רבי יוחנן הלל אם שמען בבית הכנסת יצא הדא אמרה אפילו שתיין בכרך אחד יצא.

מהו לשתותן מפוסקין? כלום אמרו שישתה לא שישתכ׳. אם שותה הוא מפוסקין אינו מישתכר.

מהו לצאת ביין של שביעית?[5] תני רב הושעיה יוצאין ביין של שביעית

מהו לצאת בקונדיטון?[6] מן מה דתני בר קפרא קונדיטון כיין הדא אמרה יוצאין בקונדיטון.

מהו לצאת בהן מזוגין? מן מה דתני רבי חייה ארבע כוסות שאמרו יוצאין בהן בין חיין בין מזוגין והוא שיהא בהן טעם ומראה יין.

אמר רבי ירמיה מצוה לצאת ביין אדום שנאמר (משלי כג) אל תרא יין כי יתאדם.

---

[4] מתניתין דהמוציא
[5] חשיב "שלו"
[6] מעורב בדבש

תני [7]מבושל כדי לתבל. מהו לצאת ביין מבושל? רבי יונה אמר יוצאין ביין מבושל רבי יונה כדעתיה דרבי יונה שתי ארבעתי כסוי דלילי פסחא וחזיק רישיה עד עצרתה![8]

רבי יודה בי רבי אלעי שתי ארבעתי כסוי דלילי פיסחא וחזיק רישיה[9] עד חגא, חמתיי חדא מטרונה אפוי נהירין אמרי ליי סבא סבא חדא מן תלת מילין אית בך או שתיי חמר את או מלוה בריבית או את מגדל חזירים את! אמר לה תיפח רוחה דהיא איתתא! חדא מן אילין תלתי מילייא לית בי! אלא אולפני[10] שכיח לי דכתיב (קוהלת ח) חכמת אדם תאיר פניו.

רבי אבהו אתא לטיבריא חמוניה תלמידוי דרבי יוחנן אפוי נהירין אמרון קומי רבי יוחנן אשכח רבי אבהו סימא.[11] אמר לון למה? אמר לון אפוי נהירין, אמר לו דילמא אורייתא חדתא שמע. סליק לגביה א"ל מה אורייתא חדתא שמעת? א"ל תוספתא עתיקתא, וקרא עלוי חכמת אדם תאיר פניו.

אמר רבי חנינה: לוגא דאורייתא תומנתא עתיקתא דמורייסא[12] דציפורין. אמר רבי יונה חכים אנא לה[13] דבית רבי ינאי מכילין בה דבש

תני חצי שמינית טיברנית ישנה. אמר רבי יוחנן הדא דידן הוות? ולמה לא אמר[14] עתיקתא? בגין דהוות ביומיה.[15] ואית דאמרין דהוות זעירא ורבת וזעירת ולא זערת כמה דהוות.[16]

---

7 המוציא יין מבושל...
8 ע"כ התיר מבושל...
9 כאב ראשו
10 תורתי
11 אוצר
12 מין מדה ישנה שהיה מודדין בו "מורייס של דגים"
13 אני הכרתי אותו!
14 ריו"ח
15 נעשה בימיו
16 ול"ה דומה ממש ל"עתיקתא"

כמה הוא שיעורו של כוס? רבי יוסה בשם רבי יודה בר פזי רבי יוסי בי רבי בון בשם שמואל אצבעיים על אצבעיים על כוס אצבע ומחצה ושליש אצבע.

תני יבש[17] כזית דברי רבי נתן. רבנן דקיסרין רבי יוסי בי ר׳ בון בשם ר׳ יוחנן אתיא דרבי נתן כרבי שמעון, כמה דר״ש אמר ברביעית[18] כן ר׳ נתן אמר לכשיקרש יהא בו כזית:

שמא יעני ויאמרו כו׳: תני רבי ישמעאל קווץ a man with curls לא יתרום מפני החשד. תני הגזברין היו מפספסין בקילקין. separated the entangled hair תני מדברין היו עמו משעה שהוא נכנס עד שעה שהוא יוצא. שלא יתן המעות לתוך פיו... וימלא פומיה מוי? אמר ר׳ תנחומא מפני הברכה כשתורם, צריך לברך, וא״א בפה מלא!

רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן בתורה ובנביאים ובכתובים מצאנו שאדם צריך לצאת ידי הבריות כדרך שהוא צריך לצאת ידי המקום. בתורה מנין? דכתיב (במדבר לב) והייתם נקיים מה׳ ומישראל. בנביאים מנין? דכתיב (יהושע כג) אל אלהים ה׳ וגו׳ וישראל הוא ידע. בכתובים מניין? דכתיב (משלי ג) ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם. גמליאל זוגא שאל לרבי יוסי בר רבי בון איזהו המחוור שבכולם? אמר ליה והייתם נקיים מה׳ ומישראל:

הלכה ג משנה של בית רבן גמליאל היה נכנס, ושקלו and his "shekel" בין אצבעותיו, וזרקו לפני התורם, והתורם מתכווין ודחפו לתוך הקופה

אין התורם תורם עד שהוא אומר להם אתרום? והן אומרין לו תרום תרום תרום שלשה פעמים.

[17] המוציא יין יבש
[18] שיעור הוצאת יין

תרם את הראשונה וחיפה בקטבליאות.עור קשה השנייה וחיפה בקטבליאות. השלישית לא היה מחפה. ולמה היה מחפה? שמא ישכח ויתרום מן הדבר התרום.

תרם את הראשונה לשם ארץ ישראל. והשניה לשם כרכים המוקפין לה. והשלישית לשם בבל ולשם מדי ולשם מדינות הרחוקות:

גמרא של בית ר״ג וכו׳. אילו היו שני כריים ותרם מאחד מהן על חבירו שמא לא פטר חבירו?! הנחת רוח היא להם שלא יהא קרבן מתקרב אלא משלהן תחילה.

תני: שמט את הקטבליאות נעשו כולן שיריים.וא״א ליקח מהן קרבנות ציבור

תני שלישית היא היתה עשירה שבכולן. שהיו בה אסטריאות "stater"- a roman coin של זהוב ודרכונות של זהוב

תני תרם את הראשונה לשם א״י ולשם כ״י. שנייה לשם כרכים המוקפים ולשם כל ישראל. והשלישית לשם בבל ומדי ולשם מדינות הרחוקות ולשם כ״י.

תני נטל מן הראשונה, אע״פ שיש בראשונה נוטל מן השנייה. נטל מן השנייה, אף ע״פ שיש בשנייה נוטל מן השלישית.

שלמה שלישית חוזר לשנייה, שלמה שנייה חוזר לראשונה, שלמו שלשתן. חוזר ושוקלמביאין עוד שקלים !!!

רבי מאיר אומר חוזר לשיריים. שהיה רבי מאיר אומר מועלים בשיריים שמא יצטרכו להן בסוף

וכן היה רבי פינחס בן יאיר אומר: זריזות מביאה לידי נקיות. נקיות מביאה לידי טהרה. טהרה מביאה לידי קדושה. קדושה מביאה לידי ענוה. ענוה מביאה לידי יראת חטא. יראת חטא מביאה לידי חסידות. חסידות מביאה לידי רוח

הקודש. רוח הקודש מביאה לידי תחיית המתים. תה״מ מביאה לידי אליהו זכור לטוב.

זריזות מביאה לידי נקיות- דכתיב (ויקרא טז) וכלה מכפר. נקיות מביאה לידי טהרה- דכתיב (ויקרא יב) וכפר עליה הכהן וטהרה. טהרה מביאה לידי קדושה- דכתיב (ויקרא טז) וטהרו וקדשו. קדושה מביאה לידי ענוה- דכתיב (ישעיהו נז) כי כה אמר רם ונשא שוכן עד וקדוש שמו מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח. ענוה מביאה לידי יראת חטא- דכתיב (משלי כב) עקב ענוה יראת ה׳. יראת חטא מביאה לידי חסידות- דכתיב (תהלים קב) וחסד ה׳ מעולם ועד עולם על יראיו. חסידות מביאה לידי רוח הקדש- דכתיב (תהלים פט) אז דברת בחזון לחסידיך. רוח הקדש מביאה לידי תחיית המתים- דכתיב (יחזקאל לז) ונתתי רוחי בכם וחייתם. תחיית המתים מביאה לידי אליהו זכור לטוב- דכתיב (מלאכי ג) הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בא יום ה׳ הגדול והנורא

תנא בשם ר״מ כל מי שקבוע בארץ ישראל ומדבר בלשון הקודש ואוכל פירותיו בטהרה וקורא ק״ש בבוקר ובערב יהא מבושר שבן עולם הבא הוא:

מסכת שקלים פרק ד

הלכה א משנה התרומה מה היו עושין בה? לוקחין בה תמידין ומוספין ונסכיהם העומר ושתי לחם ולחם הפנים וכל קרבנות הציבור

שומרי ספיחין בשביעית כד״י להביא ממנו מנחת העומר נוטלין שכרן מתרומת הלשכה. רבי יוסי אומר אף הרוצה מתנדב שומר חנם. אמרו לו: אף אתה אומר, שאין באין אלא משל ציבור לדבריך, אין באין משל צבור!

גמרא מה ראה זמן עצי כהנים והעם להימנותתענית4:4 אלא בשעה שעלו ישראל מן הגולה ולא מצאו עצים בלשכה ועמדו אלו ונתנדבו עצים משל עצמן ומסרום לצבור וקרבו מהן קרבנות ציבור והתנו עמהן נביאים שביניהן שאפיי לשכה מליאה עצים ועמדו אלו ונתנדבו עצים משל עצמן שלא יהא קרבן מתקרב אלא משלהן תחילה. אמר רבי אחא דרבי יוסי היא דרבי יוסי אומר אף הרוצה מתנדב ש״ח. ר׳ יוסי בשם רבי אילא דברי הכל היא, מה פליגין? בגופו של קרבן אבל במכשירי קרבן כל עמא מודיי שהוא משתנה קרבן יחיד לקרבן ציבור.

תני אשה שעשתה כתונת לבנה כשירה ובלבד שתמסרנה לציבור. א״ר אחא דרבי יוסי היא דרבי יוסי אומר אף הרוצה מתנדב ש״ח. רבי יוסי בשם ר׳ אילא דברי הכל היא. מה פליגין? בגופו של קרבן אבל במכשירי קרבן כל עמא מודיי שהוא משתנה קרבן יחיד לקרבן ציבור.

מתניי פליגא על רבי אחא, אותן הימיםזמן עצי כהנים שנקבעו ליו״ט נוהגין בשעת קרבן ושלא בשעת קרבן. רבי יוסי אומר אינן נוהגין אלא בשעת קרבן בלבד.אלמא רישא לאוו ר׳ יוסי! {ועוד מן הדא רואין שנוהג אף בזמן ״תשעה באב״= חורבן דתניא אמר רבי אליעזר בי רבי צדוק אנו היינו מבני סנאה בן בנימין וחל תשעה באב להיות בשבת ודחינו אותו למוצאי שבת והיינו מתענין ולא משלימין}

תמן תנינןמנחות8:1 כל קרבנות היחיד והציבור באין מן הארץ ומן חוצה לארץ מן החדש ומן הישן חוץ מן העומר ושתי לחם שאין באין אלא מן החדש ומן הארץ. רב חונה בשם רבי ירמיה: דרבי ישמעאל היא דרבי ישמעאל אומר אין העומר בא מן הסוריא

תמן תנינןכלים1:6 עשר קדושות הן: ארץ ישראל מקודשת מכל הארצות ומה היא קדושתה? שמביאין ממנה העומר

והביכורים ושתי לחם, מה שאין מביאין כן מכל הארצות. ר׳ חונה בשם רבי ירמיה דרבי ישמעאל היא. דרבי ישמעאל אמר אין העומר בא מן הסוריא

תמן תנינןשביעית1:4 ר׳ ישמעאל אומר מה חריש רשות אף קציר רשות יצא קציר העומר שהוא מצוה. ר׳ ישמעאל כדעתיה. דר׳ ישמעאל דאמר אין העומר בא מן הסוריא, כדעתיה דאמר יצא קציר העומר שהוא מצוה. מאן תנא שומרי ספיחין בשביעית נוטלין שכרן מתרומת הלשכה? ר׳ ישמעאל היא.כיון שיש צורך, דא״א להביאן מחו״ל א״ר יוסה דברי הכל היא לא מצאו בסוריא מביאין אותן ספיחין שבא״י!

ההן עומר מהו שיזרע בתחילה?בשביעית רב חייא בר אדא בעי קומי רבי מנא לא נמצא כקומץ על השיריים שאינן נאכלין?!משום איסור זריעה אמר ליה נעשה כחמשה דברים שהן באין בטומאה ואין נאכלין בטומאה!

כיצד הוא עושה? נוטל מעות מן השולחני ונותן לקוצרין ולשומרין עד שלא יקרב העומר, ומביא מעות מתרומת הלשכה ומחללין עליועל הספיחין ששמרו, ומשלם במעות אלו את השולחני וטבות כן?!אף שמקבל הרבה יותר מדמי החטים! רבי אחא בשם רבי בא כל מה שיתן הן הן דמיו משעה הראשונה!

תנא אף בפתחי אבנים כן. כיצד הוא עושה? נוטל מעות משולחני ונותן לחוצבין ולסתתין עד שלא תינתן על גבי הדימוס. ומשניתן על הדימוס, מביא מעות מתרומת הלשכה ומחללין עליהעל הבניין, ונתחללו המעות—אפי׳ סך רב—ונותן המעות להשלחני וטבת כן?! ר׳ יוסי בי רבי בון בשם שמואל כל מה שיתן הן הן דמיה משעה הראשונה:

הלכה ב משנה פרה, ושעיר המשתלח, ולשון של זהורית, באין מתרומת הלשכה

כבש פרה, וכבש שעיר המשתלח, ולשון שבין קרניו, ואמת המים, וחומת העיר ומגדלותיה, וכל צרכי העיר. באין משירי הלשכה

אבא שאול אומר כבש פרה כהנים גדולים עושין משל עצמן

מותר שירי לשכה מה היו עושין בהן? לוקחין בהן יינות שמנים וסלתות, והשכר להקדש דברי רבי ישמעאל. רבי עקיבה אומר אין משתכרין בשל הקדש אף לא משל עניים

מותר התרומה מה היו עושין בה? רקועי זהב ציפוי לבית קודש הקדשים.

רבי ישמעאל אומר: מותר הפירות=לוקחין מהם יינות... קיץ המזבח, מותר תרומה לכלי שרת

רבי עקיבה אומר: מותר תרומה לקיץ המזבח, מותר נסכיםבגמ׳ מפרש לכלי שרת

רבי חנינה סגן הכהנים אומר: מותר נסכים קיץ המזבח, מותר התרומה לכלי שרת .זה וזה לא היו מודים בפירות:

גמרא כבש פרה כו׳. ר׳ ישמעאל בר נחמן בשם רבי יונתן: ג׳ לשונות הן. של שעיר בסלע, של מצורע בשקל, של פרה בשתי סלעים. רבי חוניה דברת חוורין רבי בא בר זבדא בשם רבי שמעון בן חלפתא: של פרה בשתי סלעים ומחצה. ואית דמפקין לישנא בעשרה זוז

ר׳ יהודא בשם ר׳ שמואל תלמידי חכמים המלמדין את הכהנים הלכות שחיטה הלכות קבלה הלכות זריקה נוטלין שכרן מתרומת הלשכה. רבי יצחק בר רדיפה בשם רבי אימי מבקרי מומי קדשים נוטלין שכרן מתרומת הלשכה. רבי אחא ר׳ תנחום בר חייה בשם ר׳ שמלאי מגיהי ספר העזרה נוטלין שכרן מתרומת הלשכה. גידל בר בנימין בשם ר׳ אסי שני דייני

גזילות נוטלין שכרן מתרומת הלשכה. שמואל אמר נשים האורגות בפרוכת נוטלין שכרן מתרומת הלשכה. רב חונה אמר מתרומת בדק הבית. מה, פליג? שמואל עבד ליה כקרבן רב חונה עבד ליה כבניין

אמר רבי חזקיה תנא ר' יהודה גרוגרת: הקטרת וכל קרבנות הציבור באין מתרומת הלשכה. מזבח הזהב וכל כלי שרת באין ממותר נסכים. מזבח העולה וההיכל והעזרות באין משירי הלשכה. חוץ לעזרות באין מלשכת בדק הבית

והא תני אבני המזבח ההיכל והעזרות מועלין בהן וכי יש מעילה בשיריים?! אלא כר"מ דר' מאיר אמר מועלין בשיריים א"ר חיננא כלום אמר ר"מ אלא בתוך שנתו והכא חוץ לשנתו אנן קיימין!

א"ר חזקיה תנא רבי יהודה גרוגרות: השלחן והמנורה והמזבחות והפרוכת מעכבים את הקרבנות דברי ר"מ. וחכ"א אין לך מעכב את הקרבן אלא הכיור והכן בלבד. ולא כן א"ר אליעזר ור' יוסי בן חנינה, תריהון אמרין כל הן דכתיב נכח מעכב, צלע אינו מעכב. ואמר רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן ואפילו צלע מעכב! ואמר ר' אילא בשם ר' שמואל בר נחמן ואפי' שימה מעכב! א"ר חנינא כאן בעבודות שבפנים. כאן בעבודות שבחוץ.אין מעכב רק כיור וכן

אמר רבי חנינא שחצית גדולה היתה בבני כהנים גדולים שיותר מששים ככרי זהב היו מוציאין בה, שהיה כבשה של פרה עומד. ולא היה אחד מהן מוציא פרתו בכבשו של חבירו אלא סותרו ובונה אותו משלו. התיב רבי עולא קומי רבי מנא והא תני: שמעון הצדיק שתי פרות עשה, לא בכבש שהוציא את זו הוציא את זו. אית לך למימר שמעון הצדיק שחץ היה?! מאי כדון? על שם מעלה היא בפרה סילסול היא בפרה

תני זיזין וכתלים היו יוצאין מכאן ומכאן, כדי שלא יציצו הכהנים ויטמאו:

ר׳ עקיבה אומר אין משתכרין כו׳: אלא אם רצה יהיה ההפסד שלו והשכר להקדש מותר. כהדא בר זמינא איתפקד גביה מדלhis belongings=מה-דיליה דיתמין אתא ושאל לר׳ מנא אמר ליה אין בעית די ההפסדה דידך ואגרה דתרויכון שרי=קרוב לשכר ורחוק להפסד

רבי חייה בר אדא איתפקד גביה מדל דיתמין ועביד כן:

מותר פירות כו׳: מתני׳ דר׳ ישמעאל היא.דס״ל ״משתכרין״ והיינו ״מותר פירות״ דרבי חייא בר יוסף פתר מתניתא: מותר פירות- שכר להקדש.מה שאומר ר״ש... מותר נסכים- זו סאה רביעית.

רבי יוחנן פתר מתניתא מותר פירות- זו סאה רביעית. מותר נסכים- לבירוצים the “overflow”

ולית ליה לרבי חייה בר יוסף לבירוצים? אמר רבי חזקיה מה דנפל לסאה רביעיתהמקבל עליו לספק 3 סאה בסלע, והוזלו חטין, חייב לתת 4 סאין! נפל לבירוצים.

על דעתיה דרבי חייה בר יוסף ניחא אין משתכרין בשל הקדש אף לא בשל עניים לפיכך זה וזה לא היו מודין בפירות. על דעתיה דרבי יוחנן קשיא והא תנינן עמדו מג׳ יספק מד׳! ותנינן זה וזה לא היו מודים בפירות!ומתרץ.. לא היו מודים בפירות בקיץ למזבח, אבל מודין היו בכלי שרת.

עד כדון בירוצי ציבור, ואפילו בירוצי יחיד? ולא נמצאו כלי שרת באין משל יחיד! כהדא דתנינן אשה שעשתה כתונת לבנה כשרה ובלבד שתמסרנה לציבור. עד כדון בירוצי לח ואפילו בירוצי יבש? כההיא דתנינן תמןמנחות4 :7

הנסכים שקדשו בכלי ונמצא הזבח פסול, אם יש שם זבח אחר יקרבו עמו, ואם לאו יופסלו בלינה ע״פ הגהת רבינו אליהו תוספתא

10:2 כל בירוצי מדות הלח, בלח קודש, וביבש חול. מפני מה בלח קודש? מפני שנמשחות מבפנים. מפני מה ביבש חול? מפני שאין נמשחות. כל בירוצי מדות הללו אם יש שם זבח אחר יקרבו עמו, ואם לאו ימכרו לחייבי זבח אחר ויביא מהן קיץ המזבח מה הן לוקחין בהן עולות ומקיצים בהן את המזבח. ואם לאו תעובר צורתן ויצא לבית השרפה

הלכה ג משנה מותר הקטורת מה היו עושין בה? מפרישין ממנה שכר האומנין. ומחללין אותה על מעות האומנין יש מעות שיצאו לחולין,(עי׳ גמ׳) ואינו פורע מהם ישר, רק מחלל הקטורת על המעות, נותן להם הקטורת בשכרן, חוזר הגזבר ולוקח מהם הקטורת במעות ״חדשים״ **ונותנין אותה לאומנין** בשכרן וחוזרין ולוקחין אותה מתרומה חדשה, ואם לאו מן הישנה:

גמרא ולא נמצא הקדש מתחלל על ההקדש?! כיצד הוא עושה? אמר רבי שמעון בר ביסנא מביא מעות ומחללן על הבנין. ומביא קטורת ומחלל עליהן. ונותנים אותההקטורת לאומנין בשכרן.

{אותן המעותשחילל על הבניין מה יעשה בהן? רבי אומר, אומר אני ינתנו לבית גרמו ולבית אבטינס שהיו בקיאין בפיטום הקטורת ובמעשה לחם הפנים.}

א״ר שמואל בר רב יצחק והן שיהו חייבין להן מעות משעה ראשונה ״כבר״ נתחייבו להם

רבי חייה בר בא בעי, לא היו חייבין להן מעות משעה הראשונה?מה עושין עים מותר הקטורת? אתא רבי בא בשם ר׳ חייה בשם ר׳ יוסה מקייצין בהן את המזבח *מוכרין הקטורת לראובן ומקיצין המזבח במעותיו, ושוב לוקחין אותו מראובן מתרומה חדשה*

ר׳ בא בר כהן בעי קומי ר׳ יוסה מחלפא שיטתיה דר׳ חייא בר בא, תמן פשיטא ליה, וכה צריכא ליה! הא דפשיטא ליה בכלי שרת. הא דצריכא ליה בקיץ למזבחאי שרי לקייץ המזבח במעות

דאיתפלגון: פיטמההקטורת בחולין, ר׳ יוסי בי רבי חנינה אמר פסולה. רבי יהושע בן לוי אמר כשירה. מה טעמא דרבי יוסי בי רבי חנינה? קודש היא שתהא הווייתה בקודש. מה טעמא דרבי יהושע בן לוי? קודש היא שתהא באה מתרומת הלשכה.

אמר רבי יוסי בי רבי בון, אתיא דרבי יוסי בן חנינה, כשמואל. ודרבי יהושע בן לוי, כר׳ יוחנן. דתנינן המקדיש נכסיו והיו בהן דברים ראוין לקרבנות ציבור. רבי יוחנן אמר: קטורתאלמא אפשר לפטמו בחולין ״וראויין הם לק״צ״! אמר רבי הושעיה תיפתר באומן משל בית אבטינס *שהקדיש נכסיו*, שהיה נוטל בשכרו קטורת

ודרבי יוסי בי ר׳ חנינה כשמואל. דאמר רב הונא בשם שמואל מכתשת עשו אותה ככלי שרת לקדש.

א״ר יוסי בי רבי בון, אמרה רבי חונא קומי רבי יוסי, דבר שקדש בכלי שרת נפדה?! אמר ליה ולא דשמואל היא דשמואל אמר קל היא במותר!

דאיתפלגון, הותירו תמימיםכבשי צבור שקנאן ממעות הישנות, והותירו שמואל אמר נפדין כתמימים. ורבי יוחנן אמר נפדין כפסולי המוקדשים. הותירו שעירים על דעתיה דשמואל אם עולה נפדית לא כל שכן חטאת! על דעתיה דר׳ יוחנן אמר ר׳ זעירא ירעו. אמר רבי שמואל בר רב יצחק מקייצין בהן את המזבח. וקשיא יש חטאת שקריבה עולה? אמר ר׳ יוסה שנייא היא שאין קרבנות ציבור נקבעין אלא בשחיטה. אמר רבי חייא תנאי ב״ד הוא על המותר שיקרבו עולות:

הלכה ד משנה המקדיש נכסיו והיו בהן דברים ראוין לקרבנות הציבור, ינתנו לאומנין בשכרן דברי ר״ע. אמר לו בן עזאי אינה היא המידה! אלא מפרישין מהן *מהקטורת* שכר האומנין ומחללין אותן על מעות האומנין *שיצא לחולין ע״י הבניין* ונותנין אותן לאומנין בשכרן וחוזרין ולוקחים אותה *הקטורת*מתרומה חדשה

המקדיש נכסיו, והיה בהן בהמה ראויה על גבי מזבח, זכרים ונקבות, רבי אליעזר אומר: זכרים- ימכרו לצרכי עולות. ונקבות- ימכרו לצורכי זבחי שלמים. ודמיהן יפלו עם שאר נכסיו לבדק הבית.

רבי יהושע אומר: זכרים עצמן יקרבו עולות. ונקבות ימכרו לצרכי זבחי שלמים, ויביא בדמיהן עולות. ושאר נכסים, יפלו לבדק הבית

אמר ר״ע רואה אני את דברי ר׳ אליעזר מדברי רבי יהושע שר׳ אליעזר השוה את מדותיוהכל לבדק הבית ור׳ יהושע חלק

א״ר פפייס שמעתי את דברי שניהן. המקדיש בפירוש,שפרט ״בהמה״+כל נכס **כדברי ר׳ אליעזר**.הכל לבדה״ב **והמקדיש סתם, כדברי ר׳ יהושע**.בהמה למזבח—נכסים לבדה״ב

המקדיש נכסיו והיו בהן דברים ראוים לגבי מזבח יינות ושמנים ועופות. ר׳ אלעזרלא ר אליעזר! אומר ימכרו לצרכי אותו המין למי שצריך להביא יינות וכו׳ ויביא בדמיהן עולות, ושאר נכסים יפלו לבדק הביתעיין בגמרא

גמרא המקדיש וכו׳ לקרבנות ציבור: ר׳ יוחנן אמר קטורת אמר רבי הושעיה תיפתר באומן משל בית אבטינס שהיה נוטל בשכרו קטורת מה טעמא דבן עזאי שאין ההקדש מתחלל על המלאכה אלא על המעות:

תמן תנינן יש בקדשי בדק הבית שסתם הקדישות לבדק הבית, הקדש בדק הבית חל על הכל, ומועלין בגידוליהן, ואין בהן הנייה לכהנים. אמר רבי חנניה: דר' ליעזר היא. דתנינן המקדיש נכסיו והיתה בהן בהמה ראויה ע"ג מזבח, זכרים ונקבות, רבי ליעזר אומר זכרים ימכרו לצרכי עולות ונקיבות ימכרו לצרכי זבחי שלמים, ודמיהן יפלו עם שאר נכסים לבדק הביתכר"א "סתם הקדש, לבדה"ב"

אמר רבי יוחנן טעמא דרבי ליעזר (ויקרא כז) ואיש כי יקדיש את ביתו קודש לה' במה אנן קיימין? אם בבית דירה כבר כתיב (שם) ואם המקדיש יגאל את ביתו. אלא כי אנן קיימין במקדיש נכסיו. מיכן שסתם הקדישות לבדק הבית.

אמר רבי זעירא רב חונה בשם רב: במה פליגין? במקדיש נכסיו, אבל במקדיש עדרו כל עמאאפי' ר"א מודיי שהוא למזבח.

רבי בא רב חונה בשם רב מה פליגין? במקדיש עדרו, אבל במקדיש נכסיו כל עמא מודיי שהוא לבדק הבית

על דעתיה דרבי זעירא ניחא, וקשיא על דרבי בא, בהמה לא למזבח היא?! למזבח היא, ולמה סתם האיש הזה? שהוא כאומר לא יהיה אלא לבדק הבית! רבי יוחנן אמר לא שנייא היא המקדיש נכסיו. היא המקדיש עדרו היא המחלוקת=בתרוויהו פליגי

########רב חונה בשם רב רבי אבהו בשם רבי יוחנן קדשי בדק הבית שפודאן תמימין יצאו לחולין מתני' אמרה כן ולדן וחלבן מותר לאחר פדיונן רבי חזקיה בשם רב חסדא תיפתר שפדאן תמימין והוממו רבי יוסה בשם רב חסדא מתני' אמרה כן ולדן וחלבן אסור לאחר פדיונן רבי חזקיה בשם רבי יוסה קדשי בדק הבית שפדאן תמימין יצאו לחולין אין תימר לא יצאולחולין היאך קדשי מזבח חלין על קדשי בדק הבית בעלי

מומין קדושת המזבח חלה עליהן ליידה מילה לגיזה ולעבודה#######

ועיין תמורה הלמ"ד.

~~הקדש~~

הקדיש בהמה תמימה לבה"ב
אין "קדושת המזבח" חלה עליה
(ונפדין תמימין).

ר"מ: מקדיש מום קבוע את הקדשין
(בשרו חולין) לאחר פדיונן לשלמה
לא חלה קדושה, והן
לא שנא!

אמר ר"מ מסייע דקתני קדם הקדשן
את מומן נכי משנה לבדה - אלמלא
בבדק אין שם קדושה ו ~~[illegible]~~ ומזבח
הלמ' שלא [illegible] לה ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
ערכם דששון הגזייה.

אמר רבי מרדכי שקדשי מזבח חלין
על קדשי בדק הבית. אלמא
יש ~~[illegible]~~ תמורה בקדשי
מזבח מקדשי בה"ב.

ומרמה - הקדש התמורה הוא לשון
גיזה ועבודה!

הפריש נקיבה לעולתו, ולפסחו, ולאשמו. עושה תמורה. ר״ש אומר: לעולתו- עושה תמורה, לפסחו ולאשמו- אינו עושה תמורה. רבי שמעון בן יהודה אומר משום ר״ש: לעולתו ולפסחו ולאשמו אינו עושה תמורה.

אמר רבי יוחנן טעמא דר״ש: שכן מצינו נקיבה בעוף כשירה לבא עולה. ואמר ר׳ יוחנן טעמא דר״ש בן יהודה, אם מין במינו הואר״ש חלוק עליו, כל שכן מין בשאינו מינו! איזהו מין במינו שהוא חלוק עליו? כהדא דתני: אשם בן שנה והביא בן שתים, יצא. בן שתים והביא בן שלש, לא יצא. רבי שמעון אומר כל עצמן אינן קדושים

א״ר יוחנן: ר׳ שמעון ב״י ור׳ יהושע שניהם אמרו דבר אחד, כמה דר׳ יהושע אמר נקיבה לעולה לא קידשה אלא הקדש דמים,ויימכרו לצרכי זבחי-שלמים, בלי שום מום, ויביא בדמיו עולה כן ר״ש ב״י אמר נקיבה לעולה לא קידשה אלא הקדש דמים.ואינו עושה תמורה אין תימרלר׳ יהושע קדשה קדושת הגוף, ירעו!

אמר ר׳ אין אני רואה את דברי רבי שמעון בפסח, שהמותר פסח בא שלמים.שבאה נקיבה, וע״כ קדוה״ג חלה עליו ולימא אין אני רואה דברי רבי שמעון באשם, שהמותר אשם בא עולה!ועולת נקיבה שפיר חיילא...ועוד פירכא... אמר רבי אבין אם הקדיש פסח בא שלמים, גופו קרב שלמים! אם הקדיש אשם בא עולה, אין גופו קרב עולהרעייה בעי! מהו כדון? *במאי פליגי לגבי פסח?* ההין אמר הקדש דמים הקדיש, וההין אמר הקדש גופו הקדיש

ר׳ זעירא בשם ר״ש בן לקיש: טעמא דרבי יהושעכל הבהמות, יימכרו ויביא בדמיהן עולה (ויקרא כב) דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם איש איש מבית ישראל וגו׳ אשר יקריב לה׳ לעולה. הכל קרב לעולה. לרצונכם תמים זכר. מנין אפי׳ נקיבות? ת״ל (שם) בבקר לרבות את הנקיבות.

רבי יצחק בי רבי אליעזר שאל כתיב זכר ואת אמרת בבקר לרבות את הנקיבות?! ודכוותה כתיב תמים, ואת אמרת בבקר לרבות בעלי מומין!?נימא גם הם יימכרו וכו' מה ביניהון? רב אמר שבטא דכרכרא ביניהן....מקל גדול שמכין בו החוטין (כ חילוק גדול יש ביניהן...) *****סוגיא שלפנינו הגהתי הרבה******

המקדיש נכסיו והיו בהן דברים ראוים לגבי מזבח יינות ושמנים ועופות. ר' אלעזר אומר ימכרו לצרכי אותו המין למי שצריך להביא יינות וכו' ויביא בדמיהן עולות, ושאר נכסים יפלו לבדק הבית: ר' אבהו בשם ר' שמעון בן לקיש: טעמא דר"א (שם) דבר אל אהרן ואל בניו וגו' אשר יקריבו לה' לעולה- הכל קרב עולה. לרצונכם תמים זכר. יכול אפי' עופות?יקריבו העופות עצמן לעולה ת"ל בבקר ולא עופות.

רבי ירמיה ור' בון בר חייה הוון יתיבון ואמרין: תמן א"ר יוחנן טעמא דר"ש שכן נקיבה שבעוף כשירה לבא עולה.ע"כ מקדיש נקיבה לעולה, עושה תמורה=קדוש קדוה"ג וכא אמר הכין?! אין קדושת הגוף חלה על עופות!!

א"ר יוסי קיימתיהלתרץ דברי ריו"ח כהא דא"ר שמואל בשם ר' זעירא: כל שאינה יכולה ליקרב לא היא ולא דמיה, לא קדשה אלא הקדש דמים ואת אמרת יאות. להקריבו אין את יכול, דכתיב בבקר ולא עופות, לפדותו אין את יכול, שאין לעוף פדיון. לפום כן צריך מימר לא קדשה אלא קדושת דמים

חברייא בשם רבי יוחנן ר' אייבו בר נגרי אמר קומי רבי אילא בשם רבי יוחנן טעמא דהין תנייארשב"י בשם ר"ש (ויקרא טז) ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה'. מה ת"ל טמאה? אלא אפילו טמאה באותו השם אינו עושה תמורה.כגון נקיבה לעולה

ר' זעירא בשם ר"א לא אמר כן,כריו"ח אלא (שם) ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה'.. כל שאינה ראויה

ליקרב לא כאן ולא במקום אחר אינה עושה תמורה, יצאת נקיבה לעולה, אע״פ שאינה ראויה ליקרב כאן ראויה ליקרב במקום אחרבעוף

רבי אבון ורבי בון בעון קומי רבי זעירא, הרי הרובע והנרבע שאינן ראוין ליקרב לא כאן ולא במקום אחר, והרי הן עושין תמורה! אמר לון אף אני לא אמרתי אלא טמאה ממש

וקשיא בדאטמאה כתיב והעמיד והעריך? !אי״צ ״העמדה והערכה״!

הלכה ה משנה אחת ללי יום משערין את הלשכה כל המקבל עליו לספק סלתות מארבע עמדו משלש יספק מד׳, משלש ועמדו מד׳ יספק מד׳, שיד הקדש על העליונה

אם התליעה סולת התליעה לו ואם החמיץ יין החמיץ לו.

אינו מקבל מעותיו עד שיהא המזבח מרצה:

גמרא תני בשם ר״ש מיד היו מקבלין את מעותיהן והכהנים זריזין הן:

מסכת שקלים פרק ה

הלכה א משנה אלו הן הממונים שהיו במקדש: יוחנן בן פינחס על החותמות. אחייה על הנסכים. מתיה בן שמואל על הפייסות. פתחיה על הקינין. {פתחיה זהו מרדכי ולמה נקרא שמו פתחיה שהיה פותח דברים ודורשן, ויודע בשבעים לשון} בן אחייה על חולי מעיים. נחוניה חופר שיחין. גביני כרוז. בן גבר על נעילת שערים. בן בבי ממונה על הפקיע. בן ארזא על הצלצל. הוגרס בן לוי על השיר. בית גרמו על מעשה לחם הפנים. בית אבטינס על מעשה הקטורת. ואלעזר על הפרוכת. ופינחס המלביש:

גמרא ר׳ חזקיה אמר ר׳ סימון ורבנן חד אמר כשירי דור ודור בא למנות עליהן, וחורנה אמר מי שהיה באותו דור מנה מה שבדורו

מאן דאמר *כשירי* כל דור ודור בא למנות, יומא 3:8על *כולן* הוא אומר (משלי י) זכר צדיק לברכה.על כרחך צריך לפרש כן, המשנה שם מאן דאמר מי שהיה באותו דור מנה מה שבדורו, על כולן הוא אומר (שם) שם רשעים ירקב *א״כ אין הכרח שהמשנה מונה כשירים דווקא*.ועל מי נאמר זכר צדיק לברכה על בן קטין וחביריו

אמר רבי יונה כתיב (ישעיהו נג) לכן אחלק לו ברבים ואת עצומים יחלק שלל. זה ר״ע שהתקין מדרש ההלכות והגדות ויש אומרים אלו אנשי כנסת הגדולה תיקנו. אלא מה תיקן? זה כללות ופרטות

אמר ר׳ אבהו כתיב (דברי הימים א ב) ממשפחת סופרים יושבי יעבץ מה ת״ל סופרים? אלא שעשו את התורה ספורות ספורות. חמשה לא יתרומו תרומה. ה׳ דברים חייבין בחלה. חמש עשרה נשים פוטרות צרותיהן. שלשים ושש כריתות בתורה. שלשה עשר דבר נאמרו בנבלת העוף הטהור. ד׳ אבות נזיקין. אבות מלאכות ארבעים חסר אחת.

אמר רבי אליעזר כתיב (עזרא ז) לעזרא הכהן הסופר. מה ת״ל סופר? אלא כשם שהיה סופר בדברי תורה כך היה סופר בדברי חכמים.

ר׳ חגי בשם ר׳ שמואל בר נחמן הראשונים חרשו וזרעו ניכשו כיסחו עדרו קצרו עמרו דשו זרו בררו טחנו הרקידו לשו קיטפו ואפו ואנו אין לנו מה לאכול!

ר׳ אבא בר זמינא בשם ר׳ זעירא אין הוון קדמאין מלאכין אנן בני אנש ואין הוון בני אנש אנן חמרין אמר רבי מנא

בההיא שעתא אמרין אפילו כחמרתיה דר׳ פינחס בן יאיר לא אידמינון!!

חמרתיה דר״פ בן יאיר גנבתה ליסטאי בליליא עבדת טמירא גבון תלתא יומין ולא טעמה כלום, בתר תלתא יומין אימלכון מחזרתה אמרון אפקונה מן הכא דלא תימות גבן!! אפקונה, אזלת וקמת לה על תרעא דמרה, שריית מנהקתהתחילה צועקת אמר לון פתחון להדא עלובתא! דאית לה תלת יומין דלא טעמה כלום! פתחין לה ועלת לה, אמר לון יהבו לה כלום תיכולתן לה לאכול יהבון קומה שעורין ולא בעית למיכל! אמרין ליה רבי, לא בעית למיכל! אמר לון מתקנין אינון? אמרו ליה אין!בירנו הפסולת ממנו... אמר לון וארימתון דמיין?דמאי אמרון ליה לא כן אלפון רבי הלוקח זרע לבהמה קמח לעורות שמן לאור פטור מן הדמאי?! אמר לון מה נעבד לה להדא עלובתא דהיא מחמרה על גרמהמחמרת על עצמה הרבה. סגין, וארימון דמיין ואכלת:

פתחיה על הקינין. בא וראה מה גדול הוא כוחו של אותו האיש פותח דברים ודורשן:

יודע בע׳ לשון: תני סנהדרין שיש בה שנים שיכולין לדבר וכולן ראוין לשמוע הרי זו ראויה לסנהדרין ג׳ הרי זו בינונית ד׳ הרי זו חכמה וביבנה היו בה ד׳ בן עזאי ובן זומא ובן חכינאי ור״א בן מתיה

א״ר חסדא פעם אחת יבשה א״י ולא ידעו מהיכן להביא עומר והוה תמן חד אילם דהוה יתיב חד ידיה על גגות וחד ידיה על צריפים אייתוניה קמיה דפתחיה אמר להו אית אתר דמתקריא גגות צריפין או צריפין גגות? אזלין לתמן ואשכחון

א״ר יוסה בי רבי בון פעם אחת נשדף כל העולם כולו ולא היו יודעין מהיכן להביא העומר והוה תמן חד אילם דהוה יהיב ידיה על עיניה וידיה על סוכראbolt אייתוניה לגבי פתחיה אמר

לון אית אתר דמיתקריא עין סוכר או סוכר עין? ואזלון תמן ואשכחון

ג׳ נשים הביאו קיניהן אחת אומרת לעינתי ואחת אומרת לימתי ואחת אומרת לזיבתי. זו שאומרת לעינתי סברין מימר שופעת כמעין. אמר לון בעיינא סכנת!היה לי סכנה בעיניי (ושתיהן עולות!!) זו שאומרת לימתי, סברין מימר שופעת כיםוחייבת קרבן כזבה אמר לון בימה סכנת! זו שאומרת לזיבתי סברין מימר זבה ממש אמר לון זאב בא ליטול את בנה:

בן אחיי׳ וכו׳: ע״י שהיו הכהנים מהלכין יחיפים על הרצפה והיו אוכלין בשר ושותין מים היו באין לידי חולי המעים והוה ידע האי דין חמר טב למעייא והאי דין חמר סמי binds the bowels למעייא:

נחוניא חופר שיחין: שהיה חופר שיחין ומערות והוה ידע האי דין כיף מקורר מיא.איזה מערה מימיו קרים והאי דין כיף אית ביה שרברובי ועד היכין שרברובותיהhis heat מטייה

אמר ר׳ אחא ומת בנו בצמא. אמר רבי חנינא מאן דאמר רחמנא וותרן, יתוותרון בני מעויי! אלא מאריך רוחיה וגבי דידיה א״ר אחא כתיב (תהלים נ) וסביביו נשערה מאוד מדקדק עמהן כחוט השערה.

א״ר יוסי בר אבין לא מטעם הזה, אלא מן מה דכתיב (תהלים פט) ונורא הוא על כל סביביו. מוראו על הקרובים יותר מן הרחוקים

רבי חגיי בשם רבי שמואל בר נחמן מעשה בחסיד אחד שהיה חופר בורות שיחין ומערות לעוברים ושבים פעם אחת היתה בתו עוברת להנשא, ושטפה נהר והוון כל עמא עללין לגביה בעון מנחמתיה ולא קיבל עלוי מתנחמא. עאל רבי פינחס בן יאיר לגביה בעי מנחמתיה ולא קיבל עלוי מתנחמא. אמר לון דין הוא חסידכון! אמרו ליה רבי כך וכך היה עושה וכך וכך

אירע ליה! אמר איפשר שהיה מכבד את בוראו במים והוא מקפחו במים?! מיד נפלה הברה בעיר באת בתו של אותו האיש. אית דאמרי בסוכתא איתערית.she attached herself to a twig ואית דאמרי מלאך ירד כדמות ר׳ פינחס בן יאיר והצילה:

גביני כרוז: שהיה מכריז בבית המקדש. מה היה אומר עמדו הכהנים לעבודה ולויים לדוכנן וישראל למעמדן! אגריפס המלך שמע קולו עד ח׳ פרסאות ונתן לו מתנות הרבה:

בן גבר על נעילת שערים: תירגם רב קומי דבית ר׳ שילאיומא 1:8 ״קרא גבר״ אכריז כרוזא. אמרין ליה אמור ״קרא תרנגולא״ א״ל והתנינן בן גבר אית לך למימר בר תרנגולא?!

בן בבי עלה פקיע: שהיה מזייג את הפתילות

ר׳ יוסי עאל לכופרה בעו ממנייא עלייהון פרנסים managers ולא קיבלון מינהן. עאל ואמר קומיהון בן בבי על הפקיע. ומה אם זה שנתמנה על הפתילות, זכה להימנות עם גדולי הדור. אתם שאתם נתמנין על חיי נפשות לכ״ש!

בן ארזה על הצלצל: כי הא דתנינן תמן הניף הסגן בסודרין והקיש בן ארזה על הצלצל:

הוגרס ב״ל על השיר: אמר ר׳ אחא נעימה יתירה היה יודע ואמרו עליו על הוגרס ב״ל שהיה מנעים את קולו בזמר וכשהיה נועץ גודלו בתוך פיו היה מוציא כמה מיני זמר והיו כל אחיו הכהנים נזקרים לו בבת ראש:

בית גרמו על מעשה לחם הפנים: בית גרמו היו בקיאין במעשה לחם הפנים וברדייתו, ולא רצו ללמד. שלחו חכמים והביאו אומנים מאלכסנדריאה והיו בקיאין במעשה לחם הפנים, וברדייתו לא היו בקיאין. בית גרמו היו מסיקין מבחוץ ורודין מבפנים, ולא היתה מתעפשת. ואלו היו מסיקין מבפנים ורודין מבפנים, והיתה מתעפשת. כיון שידעו חכמים

בדבר הזה אמרו כל מה שברא הקב״ה לכבודו ברא שנאמר (משלי יז) כל פעל ה׳ למענהו שלחו אחריהם ולא רצו לבא עד שכפלו להם שכרן. י״ב מנה היו נוטלים ונתנו להם כ״ד. ר׳ יהודה אומר כ״ד היו נוטלים ונתנו להן מ״ח. אמרו להן מפני מה אין אתם רוצים ללמד? אמרו להן מסורת הוא בידינו מאבותינו שהבית הזה עתיד ליחרב שלא ילמדו אחרים ויהיו עושין כן לפני ע״ז שלהן בדברים הללו מזכירין אותן לשבח שלא יצא ביד בניהם פת נקייה מעולם שלא יהו אומרים ממעשה לחם הפנים הן אוכלים:

בית אבטינס על מעשה הקטורת: של בית אבטינס היו בקיאין על מעשי פיטום הקטורת ובמעלה העשן, ולא רצו ללמד. שלחו והביאו אומנין מאלכסנדריאה של מצרים והיו בקיאין בפיטום הקטורת, ובמעלה עשן לא היו בקיאין. של בית אבטינס היתה מתמרת ועולה כמקל ופוסה ויורדת. ושל אלו היתה פוסה מיד. כיון שידעו חכמים בדבר אמרו כל מה שברא הקב״ה לכבודו ברא שנאמר (ישעיהו מג) כל הנקרא בשמי לכבודי בראתיו וגו׳. שלחו אחריהם ולא רצו לבא עד שכפלו להן שכרן י״ב מנה היו נוטלין ונתנו להן כ״ד. רבי יהודה אומר כ״ד היו נוטלין ונתנו להן מ״ח. אמרו להן מפני מה אין אתם רוצין ללמד? אמרו להן מסורת היא בידינו מאבותינו שהבית הזה עתיד ליחרב שלא ילמדו אחרים ויהיו עושין כן לפני ע״ז שלהן בדברים הללו מזכירין אותן לשבח שלא יצאת אשה משל א׳ מהן מבושמת מעולם ולא עוד אלא כשהיה א׳ מהן נושא אשה ממקום אחר היה פוסק עמה ע״מ שלא תתבשם שלא יהו אומרים ממעשה פיטום הקטורת הן מתבשמות לקיים מה שנאמר (במדבר לב) והייתם נקיים מה׳ ומישראל

אמר רבי יוסי פעם אחת הייתי עומד בירושלים ומצאתי תינוק אחד משל בית אבטינס אמרתי לו בני מאיזו משפחה את אמר לי ממשפחת פלוני אמרתי לו בני אבותיך לפי שנתכוונו לרבות כבודן ולמעט כבוד שמים, לפיכך כבודם

נתמעט וכבוד שמים נתרבה. אמר רבי עקיבה שח לי שמעון בן לוגא מלקט הייתי עשבים אני ותינוק א' משל בית אבטינס וראיתי אותו שבכה וראיתי אותו ששחק. אמרתי לו בני למה בכיתה? אמר לי על כבוד של בית אבא שנתמעט. ולמה שחקתה? אמר לי על הכבוד המתוקן לצדיקים לעתיד לבא. ומה ראית? מעלה עשן לנגדי! נומיתי לו בני הראהו לי! אמר לי ר' מסורת בידי מאבותי שלא להראותו לברייה.

א"ר יוחנן בן נורי, פגע בי זקן אחד משל בית אבטינס ומגילת סמנים בידו אמר לי ר' לשעבר היו בית אבא צנועין והיו מוסרין את המגילה הזאת אלו לאלו ועכשיו שאינן בית אבא נאמנים הילך את המגילה והזהר בה וכשבאתי והרציתי הדברים לפני ר"ע זלגו עיניו דמעות ואמר מעתה אין אנו צריכין להזכירן לגנאי:

אלעזר על הפרוכת: שהיה ממונה על אורגי פרוכת:

פינחס המלביש: שהיה מלביש בגדי כהונה גדולה. מעשה בכהן אחד שהלביש לאיסטרטיו' אחד a roman officer ונתן לו שמונה זהובים. ואית דאמרי תרי עשר יהב ליה:

הלכה ב משנה אין פוחתין משבעה אמרכולין וג' גזברין ואין עושין שררה על הצבור פחות משנים חוץ מבן אחיה שעל חולי מעיים ואלעזר שעל הפרוכת שאותן קיבלו רוב הציבור עליהן:

גמרא אין פוחתין מג' גזברין manager ומז' אמרכולין officer תני משני כתליקין financial officer הדא הוא דכתיב (דברי הימים ב לא) ויחיאל ועזיהו ונחת- גזברין. ועשאהל וירימות ויוזבד ואליאל ויסמכיהו ומחת ובניהו- אמרכולין. פקידים מיד כוניהו ושמעי אחיו- קתילקין. במפרד יחזקיהו המלך ועזריהו נגיד בית האלהים- המלך וכ"ג

כשהוא חותם, הגיזבר חותם ונותנו לאמרכול, אמרכל חותם ונותנו לקתליקון, קתליקון חותם ונותנו לכהן גדול, כ״ג חותם ונותנו למלך. וכשהוא מתיר, המלך רואה חותמו ומתיר, כ״ג רואה חותמו ומתיר, קתליקין רואה חותמו ומתיר, אמרכל רואה חותמו ומתיר, גיזבר רואה חותמו ומתיר:

אין עושין שררה על הציבור בממון פחות משנים: רב נחמן בשם רבי מנא על שם (שמות כח) והם יקחו את הזהב ואת התכלת ואת הארגמן.

אמר ר׳ חמא בי רבי חנינא מפסולת של לוחות העשיר משה. הדא הוא דכתיב (שמות ל) פסל לך שני לוחות אבנים. פסל לך שתהא הפסולת שלך. אמר ר׳ חנין מחצב של אבנים טובות ומרגליות ברא לו הקב״ה מתוך אהלו וממנו העשיר משה

כתיב (שמות לג) והביטו אחרי משה עד בואו האוהלה. תרין אמוראין: חד אמר לגנאי וח״א לשבח. מאן דאמר לגנאי- חמון שקין, חמון כרעין, חמון קופד אכיל מן דיהודאי, ושתי מן דיהודאי. כל מדליה מן דיהודאי! see his thighs see his feet see the
meat he eats is from us, he drinks from us! ומ״ד לשבח- מחמי צדיקיא ומזכי טוביא, דזכת למיחמי יתיה!

ג משנה ד׳ חותמות היו במקדש וכתוב עליהן: ״עגל״ ״זכר״ ״גדי״ ״וחוטא״ בן עזאי אומר ה׳ היו וארמית כתוב עליהן: ״עגל״ ״דכר״ ״גדי״ ״חוטא דל״ ו״חוטא עשיר״

עגל משמש עם נסכי בקר גדולים וקטנים זכרים ונקיבות.

גדי משמש עם ניסכי הצאן גדולים וקטנים זכרים ונקיבות חוץ משל אלים

איל משמש עם ניסכי אלים בלבד 4 לוג שמן ויין, 2 עשרון סולת

חוטא משמש עם ניסכי שלש בהמות של מצורע

מי שהוא מבקש נסכים הולך לו אצל יוחנן שהוא ממונה על החותמות, ונותן לו מעות ומקבל ממנו חותם. בא לו אצל אחייה שהוא ממונה על הנסכים, ונותן לו חותם, ומקבל ממנו נסכים. לערב באין זה אצל זה, ואחייה מוציא את החותמות ומקבל כנגדן מעות. אם פחתו פחתו לו וישלם יוחנן מביתו. ואם הותירו הותירו להקדש. שיד הקדש על העליונה

מי שאבד חותמו ממתינין לו עד הערב ואם מצאו לו כדי חותמו נותנין לו ואם לאו לא היו נותנין לו. ושם היום כתוב עליהן מפני הרמאין :שמא מצא אבידה ויוציאנו לאחר זמן—ע״כ עשו expiration

גמרא וכבן עזאי חוטא דל למה מביא גדי?הא צריך עוד לוג בשביל השמן ברם כרבנן היה מביא לוגו עמומביתו

נסכי רחלewe מה? מן מה דתנינן גדי משמש נסכי צאן גדולים וקטנים, זכרים ונקיבות הדא אמרה נסכי רחל כנסכי גדי.

דכתיב (במדבר טו) ככה יעשה לשור האחד או לאיל האחד או לשה בכשבים או בעזים. לשור האחד למה נאמר? מגיד שלא חלק בין ניסכי עגל לניסכי שור. שהיה בדין, בן הצאן טעון נסכים ובן הבקר טעון נסכים, אם מצאנו שחלק בין ניסכי כבש לניסכי איל, לכך נחלוק בין ניסכי עגל לניסכי שור, ת״ל ככה יעשה לשור האחד מגיד שלא חלק בין ניסכי עגל לניסכי שור

או לאיל למה נאמר? שהיה בדין, אם מצאנו שחלק בין ניסכי בן שנה לניסכי בן שנתיים, לכך נחלוק בין נסכי שנתיים לניסכי שלש. ת״ל (שם) או לאיל האחד

או לשה בכשבים למה נאמר? שהיה בדין, אם מצאנו שחלק בין ניסכי כבש לנסכי איל, לכך נחלוק בין ניסכי כשבה לניסכי רחל. ת״ל או לשה בכשבים

או בעזים למה נאמר? שהיה בדין, אם מצאנו שחלק בין ניסכי כבש לניסכי איל, לכך נחלוק בין נסכי גדי לניסכי תיש. ת״ל או בעזים הקיש קטן שבעיזים לגדול שבתישים. מה זה בשלשת לוגין אף זה בשלשת לוגין:

ושם היום כתוב כו׳: הגע בעצמך שזיוג אותו היום! שם משמר היה כתוב עליו. הגע בעצמך שזיוג אותו המשמר! שם היום, שם שבת,??איזה פרשה קורין שם חודש, היה כתוב עליהן! אפילו רוצה לזייג אין מצוי לזייג:

הלכה ד משנה שתי לשכות היו במקדש אחת לשכת חשאין ואחת לשכת הכלים. לשכת חשאין, יריאי חטא נותנין לתוכה בחשאי ועניים בני טובים מתפרנסין מתוכה בחשאי. לשכת הכלים כל מי שהוא מתנדב כלי זורקו לתוכה ואחת לשלשים יום הגיזברין פותחין אותה וכל כלי שמצאו בו צורך לבדק הבית מניחין אותו. והשאר נמכרין ודמיהן נופלין ללשכת בדק הבית:

גמרא ר׳ יעקב בר אידי ורב יצחק בן נחמן הוון פרנסים והוון יהבין לר׳ חמא אבוי דר׳ יהושעיה דינר והוא יהיב ליה לחורנין

רבי זכריה חתניה דר׳ לוי היו הכל מליזין עליו אמרין דלא צריך והוא נסב, מן דדמךכשנפטר בדקין ואשכחין דהוה מפליג ליה לחורנין. רבי חיננא בר פפא הוה מפליג מצוה בליליאמחלק ״צדקות״ בלילה חד זמן פגע ביה רבהון דרוחייא א״ל לא כן אלפן ר׳ (דברים יט) לא תשיג גבול רעך! א״ל ולא כן כתיב (משלי כא) מתן בסתר יכפה אף! והוה מסתפי מיניה וערק מן קומויהרוח ברח ממנו

אמר רבי יונה אשרי נותן לדל אין כתיב כאן אלא (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל זה שהוא מסתכל במצוה היאך לעשותה. כיצד היה רבי יונה עושה? כשהיה רואה עני בן טובים שירד מנכסיו, היה אומר לו בני בשביל ששמעתי שנפלה לך ירושה ממקום אחר, טול ואת פורע! מן דהוה נסיב, הוה א״ל מתנה היא לך!

חייא בר אדא: אית הוה סבין ביומינון היו זקנים ביומינו מאן דהוה יהיב להון מבין ריש שתא לצומא רבא הוון נסבין מי שמתן להם ב10 יום שבין ר״ה ליו״כ מן בתר כן לא הוון נסבין, אמרין דשתן גבן השנה כבר אצלנו!

נחמיה איש שיחין פגע בו ירושלמי א' א״ל זכה עמי חדא תרנגולתא! תן לי תרנגולת אחד א״ל הא לך טומיתי מטבע לקנות בשר דקופד, וזבין קופד ואכיל ומית, והיה צווח ואמר בואו וספדו להרוגו של נחמיה

נחום איש גם זו היה מוליך דורון לבית חמיו, פגע בו מוכה שחין א', א״ל זכה עמי ממה דאית גבך, אמר ליה מיחזור חזר כשאחזור, אתן לך ואשכחיה מית. והוה אמר לקיבליה, עינייא דחמינך ולא יסבון לך, יסתמיין. ידיה דלא פשטן מיתן לך יתקטעון. רגלייא דלא רהטן למיתן לך, יתברון. ומטתיה כן. וכן אירע לו.....

סליק לגביה ר״ע, אמר ליה אי לי שאני רואה אותך בכך! א״ל אי לי שאין אני רואה אותך בכך! א״ל מה את מקללני? א״ל ומה את מבעט ביסורין?

רבי הושעיה רבה, הוה רביה דבריה, חד סגי נהורא, והוה יליף אכול עימיה בכל יום. ר' הושעיא היה רגיל ל״זמן״ את הסומא לסעוד עימו חד זמן הוה ליה לר״א אורחין, ולא מטא מיכול עימיה. ברמשא, סליק לגביה עלה ר״א להסומא א״ל לא יכעוס מרי עלי, בגין דהוה לי אורחין יומא דין, דאמרית דלא ליבזוי ביקרא דמרי יומא דין, כדיי שלא יבזוך—לא קראתיך בגין כן לא אכלית עם מרי יומא דין,

א״ל אתה פייסתה למאן דמתחמי ולא חמי, דין דחמי ולא מתחמייאהקב״ה יקבל פיוסך! א״ל הדא מנא לך? א״ל מר״א בן יעקב. דר״א בן יעקב עאל חד דסגי נהורא לקרתיה יתב ליה ר״א בן יעקב לרעתחתיו מיניה, דיימרון דאילולי דהוה בר נשא רבא לא יתב ליה ר״א בן יעקב לרע מיניה, עבדין ליה פרנסא דאיקר, אמר לון מהו הכין? אמרון ליה ר״א בן יעקב יתב לרע מינך. וצלוי עלוי הדא צלותא: אתה גמלתה חסד למאן דמתחמי ולא חמי, דין דחמי ולא מתחמי, יגמול יתך חסד:

דלמאמעשה רבי חמא בר חנינה ורבי הושעיא רבה הוו מטיילין באילין כנישתא דלוד, אמר ר׳ חמא בר חנינה לר׳ הושעיא כמה ממון שיקעו אבותי כאן! אמר ליה כמה נפשות שיקעו אבותיך כאן! לא הוה אית בני נש דילעון באורייתא! רבי אבון עבד אילין תרעייה דסדרא רבאשערי ביהכ״ן הגדול אתא ר׳ מנא לגביה א״ל חמי מאי עבדית! א״ל (הושע ח) וישכח ישראל את עושהו ויבן היכלות. לא הוה בני נש דילעון באורייתא?!

תני קדשי המזבח מוציאין את הראוי להן מקדשי בדק הבית, אין קדשי בדה״ב מוציאין את הראוי להן מקדשי מזבח, ולא בדק הבית מבדק הבית.כגון אין מוכרין קורדם, ליקח פטיש והא תנינן כלי שמצאו בו צורך לבדק הביתכגון קרדום או פטיש מניחין אותו, והשאר נמכריןאלמא משנין בדה״ב! (ול״א יהא מונח, עד שימצא צורך!) ודמיהן נופלין לבדק הבית! א״ר חזקיה כיני מתניי ללשכת בדק הבית :מכיון שמחזירו לדמים, ואחר זמן לוקח ממנו כלי אחר, שפיר דמי!

מסכת שקלים פרק ו

הלכה א משנה שלשה עשר שופרות, שלשה עשר שולחנות, שלש עשרה השתחוויות, היו במקדש. של בית ר״ג ושל בית רבי חנניה סגן הכהנים היו משתחוים בארבע עשרה. והיכן

היתה יתירה? כנגד דיר העצים. שכן מסורת בידן מאבותיהן ששם הארון נגנז. מעשה בכהן א' שהיה מתעסק וראה את הרצפה שהיא משונה מחברותיה בא ואמר לחבירו לא הספיק לגמור את הדבר עד שיצתה נשמתו וידעו בייחוד ששם הארון גנוז:

גמרא תני השופרות הללו עקומות היו. צרות מלמעלן ורחבות מלמטן מפני הרמאין.

תני בשם ר"א הארון גלה עמהן לבבל. מ"ט? (מלכים ב כ) לא יוותר דבר אמר ה'. אין "דבר" אלא שהדיברות לתוכו. וכן הוא אומר (דברי הימים ב לו) ולתשובת השנה שלח המלך נבוכדנצר ויביאהו בבלה עם כלי חמדת בית ה'. איזהו כלי חמדת בית ה'? זה הארון

תני רבי שמעון בן לקיש אומר: במקומו היה הארון נגנז הדא הוא דכתיב (מלכים א ח) ויאריכו הבדים ויראו ראשי הבדים אל הקדש אל פני הדביר ולא יראו החוצה, ויהיו שם עד היום הזה.

{כתיב ויראו ואת אמרת ולא יראו?! אלא נראין ולא נראין בולטין ויוצאין כשני דדי האשה}

ורבנן אמרין בלישכת דיר העצים היה הארון גנזו. מעשה בכהן אחד בעל מום שהיה עומד ומפצל עצים בלשכת דיר העצים וראה את הריצפה שהיא משתנה מחברותיה בא ואמר לחבירו בא וראה את הרצפה הזאת שהיא משתנה מחברותיה לא הספיק לגמור את הדבר עד שיצתה נשמתו וידעו בייחוד ששם הארון גנוז:

תני רבי הושעיא הקיש עליה בקורנס ויצאת אש ושרפתו

תני רבי יהודה בן לקיש אמר ב' ארונות היו מהלכין עם ישראל במדבר א' שהיתה התורה נתונה בתוכה ואחד שהיו

שברי לוחות נתונין בתוכו. זה שהיתה התורה נתונה בתוכו היה מונח באהל מועד הדא הוא דכתיב (במדבר יד) וארון ברית ה' ומשה לא משו מקרב המחנה. זה שהיו שברי לוחות נתונין בתוכו היה נכנס ויוצא עמהן, ופעמים שהיה מתראה עמהן. ורבנן אמרי ארון א' היה ופעם אחת יצא בימי עלי, ונשבה

קרייא מסייע להו לרבנן (שמואל א ד) אוי לנו מי יצילנו מיד האלהים האדירים האלה. מילה דלא חמון מן יומיהוןדבר שלא ראו מימיהם (שלא היה ארון יוצאת)

קרייא מסייע לר' יודה בן לקיש (שמואל א יד) ויאמר שאול לאחיה הגישה ארון האלהים. והלא ארוןשהלוחות בו בקרית יערים היה! {מה עבדון ליה רבנן. הגישה אלי הציץ}

קרייא מסייע לרבי יודא בן לקיש (שמואל ב יח) הארון וישראל ויהודה יושבין בסוכות. והלא ארון בציון היה? מה עבדון ליה רבנן? "סכך שהוא כקירוי" שעדיין לא נבנה בית הבחירה

משנגנז הארון, נגנז עמו צנצנת המן, וצלוחית שמן המשחה, ומקלו של אהרן, ופרחיו ושקדיו וארגז שהשיבו פלשתים אשם לאלהי ישראל. מי גנזו? יאשיהו גנזו כיון שראה שכתוב (דברים כח) יולך ה' אותך ואת מלכך אשר תקים עליך אל גוי אשר לא ידעת אתה ואבותיך עמד וגנזו. הדא הוא דכתיב (דברי הימים ב לה) ויאמר ללוים המבינים ולכל ישראל הקדושים לה' תנו את ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל אין לכם משא בכתף. אמר להם אם גולה הוא עמכם לבבל אין אתם מחזירין אותו עוד למקומו אלא (שם) עתה עבדו את ה' אלהיכם ואת עמו ישראל

פיטום שמן המשחה (שמות ל) ואתה קח לך וגו' וקידה חמש מאות וגו' שהן אלף וחמש מאות מנים: שמן זית הין שנים עשר לוג שבו שולקין את העיקרין דברי ר"מ. רבי יהודה

אומר שולקן היה במים, ונותן שמן על גביהן, משהיה קולט את הריח היה מעבירו כדרך שהפטמין עושין. הדא הוא דכתיב (שם) שמן משחת קדש וגו'

תני רבי יהודה בי רבי אילעי שמן המשחה שעשה משה במדבר מעשה ניסים נעשה בו מתחילה ועד סוף שמתחילה לא היה בו אלא שנים עשר לוג. שנאמר שמן זית הין. אם לסוך בו את העיקרין לא היה בו ספק, על אחת כמה וכמה שהאור בולע והעצים בולעים והיורה בולעת. וממנו נמשחו המשכן וכל כליו השולחן וכל כליו המנורה וכל כליה וממנו נמשחו אהרן כהן גדול ובניו כל שבעת ימי המלואים וממנו נמשחו כהנים גדולים ומלכים. מלך בתחילה טעון משיחה מלך בן מלך אין טעון משיחה. מ״ט (שמואל א טז) קום משחיהו כי זה הוא. זה טעון משיחה ואין בנו טעון משיחה אבל כ״ג בן כ״ג אפי' עד עשרה דורות טעון משיחה. וכולו קיים לעתיד לבא הה״ד (שמות ל) שמן משחת קודש יהיה זה לי לדורותיכם. אין מושחין המלכים אלא על גבי המעיין שנאמר (מלכים א יב) והרכבתם את שלמה בני על הפרדה אשר לי והורדתם אותו אל גיחון ומשח אותו שם צדוק הכהן ונתן הנביא למלך על ישראל. אין מושחין מלך בן מלך אלא מפני המחלוקת. מפני מה נמשח שלמה? מפני מחלוקתו של אדוניהו. יואש מפני עתליהו. יהואחז מפני יהויקים אחיו שהיה גדול ממנו ב' שנים. יהוא מפני יורם. לא כן כתיב (שמואל א טז) קום משחהו כי זה הוא. זה טעון משיחה ואין מלכי ישראל טעונין משיחה! אלא יהואחז מפני יהויקים אחיו שהיה גדול ממנו שתי שנים. ולא יאשיהו גנזו! הדא אמרה באפרסמון נמשח:

אין מושחין המלכים אלא מן הקרן. שאול ויהוא נמשחו מן הפך היתה מלכותן מלכות עוברת. דוד ושלמה נמשחו מן הקרן היתה מלכותן מלכות קיימת: אין מושחין כהנים מלכים אמר ר' יודה ענתונדרייא על שם (בראשית מט) לא יסור שבט מיהודה. אמר רב חייא בר אדא (דברים יז) למען

יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל מה כתיב בתריה לא יהיה לכהנים הלוים

א״ר יוחנן הוא יוחנן הוא יהואחז והא כתיב (דברי הימים א ג) הבכור יוחנן? בכור למלכות. א״ר יוחנן הוא שלום הוא צדקיהו. והכתיב הג׳ צדקיהו והרביעי שלום? ג׳ לתולדות ד׳ למלכות. צדקיהו שצידק עליו מדת הדין שלום שבימיו שלמה מלכות בית דוד. לא שלום הוה שמיה ולא צדקיהו הוה שמיה, אלא מתניה הדא הוא דכתיב (מלכים ב כד) וימלך מלך בבל את מתניה דודו תחתיו ויסב את שמו צדקיהו:

א״ר יוחנן באמה של ששה טפחים היה הארון עשוי. מאן תנא באמה של ששה טפחים? ר״מ היא. דתנן ר״מ אומר כל האמות היו בבינונית. ר׳ יהודה אומר אמות הבנין ששה, של כלים חמשה. על דעתיה דר״מ דו אמר באמה של ששה טפחים היה הארון עשוי, אורכו של ארון חמשה עשר טפחים דכתיב (שמות כה) אמתים וחצי ארכו אמתא- אשיתא ,ואמתא- אשיתא, ופלגות אמתא- תלתא. וארבעה לוחות היו בו שנים שלימים ושנים שבורים דכתיב (דברים י) אשר שברת ושמתם בארון. הלוחות היו כל אחד וא׳ ארכו ששה טפחים רחבו שלשה, ותן ארכן של לוחות לאורכו של ארון נשתייר שם שלשה טפחים. תן מהם חצי טפח לכל כותל נשתייר שני טפחים לספר תורה.

רחבו של ארון תשעה טפחים דכתיב (שמות כה) אמה וחצי רחבו. אמתא- אשיתא, ופלגות אמתא- תלתא. וארבעה לוחות היו בו שנים שלימים ושנים שבורים דכתיב (דברים י) אשר שברת ושמתם בארון. הלוחות היו כל אחת ואחת ארכן ששה טפחים ורוחבן שלשה טפחים, תן רוחבן של לוחותלשני לוחות=6 לרוחבו של ארון, נשתייר שם שלשה טפחים. חצי טפח מכאן לכותל זה וחצי טפח מכאן לכותל זה. וטפחייםבאמצע לשילוט,אויר מקום שספר תורה מונח.a 2x2 square in the center.

ר״ש בן לקיש אמר באמה בת חמשה טפחים היה הארון עשוי. מאן תנא באמה בת חמשה טפחים? ר׳ יהודה. דתנינן תמן ר׳ יהודה אומר: אמת הבנין ששה של הכלים חמשה. וההן ארון כלי הוא. על דעתיה דרבי יהודה דו אמר באמה של חמשה טפחים. היה אורכו עשוי שנים עשר טפח ומחצה. דכתיב (שמות כה) אמתים וחצי ארכו. אמתא- חמשה. ואמתא- ה׳. ופלגות אמתא- תרי ופליג. וד׳ לוחות היו בו שנים שלימים ושנים שבורים דכתיב (דברים י) אשר שברת ושמתם בארון. והלוחות היה כל אחד ואחד ארכן ששה טפחים ורחבן שלשה טפחים. תן ארכן של לוחות, לאורכו של ארון. ונשתייר שם חצי טפח. אצבע לכותל מכאן ואצבע לכותל מכאן.

רוחבו של ארון שבעה טפחים ומחצה. דכתיב אמה וחצי רחבו. אמתא- חמשה. ופלגות אמתא- תרי ופליג. וד׳ לוחות היו בו שנים שלימים ושנים שבורים דכתיב (שם) אשר שברת ושמתם בארון הלוחות. היה כל אחד ואחד ארכן ששה טפחים ורוחבן ג׳ טפחים תן רחבן לשני לוחות=6 לרוחבו של ארון, ונשתייר שם טפח ומחצה. אצבע לכותל מכאן ואצבע לכותל מכאן. חצי טפח מכאן וחצי טפח מכאן, באמצע לשילוט שישלוט בו אויר

כיצד עשה בצלאל את הארון? רחב״ג אמר שלש תיבות עשאו שתים של זהב ואחת של עץ. נתן של זהב בשל עץ ושל עץ בשל זהב וציפהו דכתיב (שמות כה) וצפית אותו זהב טהור מבית ומחוץ מת״ל תצפנו. להביא שפתו העליונה. רשב״ל אמר תיבה אחת עשאו וציפהו דכתיב וצפית אותו זהב טהור מבית ומחוץ מת״ל? תצפנו א״ר פינחס להביא בין נסר לנסר

כיצד היו הלוחות כתובים. ר׳ חנינה בן גמליאל אומר חמשה על לוח זה וחמשה על לוח זה. הה״ד (דברים ד) ויכתבם על שני לוחות אבנים חמשה על לוח זה וחמשה על לוח זה ורבנן אמרי עשרה על לוח זה ועשרה על לוח זה הה״ד (שם) ויגד לכם את בריתו אשר צוה אתכם לעשות עשרת הדברים עשרה

על לוח זה ועשרה על לוח זה. ר״ש בן יוחאי אומר עשרים על לוח זה ועשרים על לוח זה דכתיב ויכתבם על שני לוחות אבנים עשרים על לוח זה ועשרים על לוח זה. רבי סימאי אמר ארבעים על לוח זה וארבעים על לוח זה דכתיב (שמות לב) מזה ומזה הם כתובים. מטרוגה.four-sided

חנניה בן אחי רבי יהושע אומר בין כל דיבור ודיבור דקדוקיה ואותיותיה של תורה דכתיב (שיר השירים ה) ממולאים בתרשיש- כימא רבאים ששמו ״תרשיש״ רשב״ל כד הוה מטי הדין קרייה הוה אמר יפה למדני חנניה בן אחי רבי יהושע מה הים הזה בין גל גדול לגל גדול, גלים קטנים. כך בין כל דיבור ודיבור דקדוקיה ואותיותיה של תורה

א״ר תנחומא איתקשיית קומי ר׳ פינחס אתיא כר׳ יהודה ולא אתיא כרבי מאיר? מ״ט דר׳ יהודה? דכתיב (דברים לא) לקוח את ספר התורה הזה ושמתם אותו מצד ארון ברית ה׳ וגו׳ על דעתיה דר׳ יהודה דו אמר הכין היה ס״ת נתון, כמין גלוסקיי׳a kind of casing עשוי לו מבחוץ והיה ס״ת נתון בתוכו.

מ״ט דר״מ? דכתיב (שמות כה) ונתת את הכפורת על הארון מלמעלה. ואל הארון תתן את העדות=ס״ת אשר אתן אליך. על דעתיה דר״מ דו אמר אין מוקדם ומאוחר בתורה, אלא ואל הארון תתן את העדות אשר אתן אליך, ואח״כ ונתת את הכפורת על הארון מלמעלה.

ר״פ בשם רשב״ל: התורה שנתן לו הקב״ה למשה נתנה לו אש לבנה חרותה באש שחורה היא. אש מובללת באש, חצובה מאש, ונתונה מאש, דכתיב (דברים לג) מימינו אש דת למו:

הלכה ב משנה היכן היו השתחויות האלו? ארבע בצפון וארבע בדרום שלש במזרח ושתים במערב כנגד שלש עשרה שערים .

דרומיים סמוכים למערב: שער העליון שער הדלק שער הבכורות שער המים. ולמה נקרא שמו שער המים? שבו מכניסין צלוחית של ניסוך המים בחג רבי אליעזר בן יעקב אומר בו המים מפכים ועתידין להיות יוצאין מתחת מפתן הבית

לעומתן בצפון סמוכים במערב: שער יכניה שער הקרבן שער הנשים שער השיר. ולמה נקרא שמו שער יכניה? שבו יצא יכניה בגלותו

שבמזרח שער נקנור ושני פשפשין היו לו אחד מימינו ואחד משמאלו

ושנים במערב ולא היה להן שם:

גמרא מתניי אבא יוסה בן יוחנן היא דאמר כנגד י״ג שערים ברם כרבנן שבעה שערים היו בעזרה. ע״ד דרבנן היכן היו השתחוואות הללו? כי ההיא דתנינן תמן י״ג פרצות היו בו שפרצום מלכי יון וחזרו וגדרום בני חשמונאי וגזרו כנגדן י״ג השחוואות

כתיב (זכריה יד) והיה ביום ההוא יצאו מים חיים מירושלים וגו׳ תני מבית ק״ק עד הפרוכת, כקרני סילי וכיליי caterpillar, מן פרוכת עד מזבח הזהב כקרני חגבים, ממזבח הזהב עד עזרות כחוט של שתי, מן העזרות עד מפתן הבית כחוט של ערב, מיכן ואילך כמפי הפך, כתיב (יחזקאל מז) והנה מים מפכים מן הכתף הימנית בצאת האיש קדים וקו בידו וימד אלף באמה ויעבירני במים מי אפסים עד קרסולה, (שם) וימד אלף ויעבירני במים מי ברכים עד ברכייא, וימד אלף ויעבירני מי מתנים עד מתנייא, מכאן ואילך וימד אלף נחל אשר לא אוכל לעבור, אפיי לבירנין גדולה אינה יכולה לעבור בו מ״ט (ישעיהו לה) וצי אדיר לא יעברנו. מפני מה? כי גאו המים מי

שחו. מהו מי שחו? מלשוט.swim אמר רב חונה באתרין קרו לשייטא שחונא

(ישעיהו כה) ופרש ידיו בקרבו כאשר יפרש השוחה לשחות. מהו לשחות? אמר רב חונה באתרין קרו לשייטא שחונא

כתיב (זכריה יג) ביום ההוא יהיה מקור נפתח לבית דוד וליושבי ירושלים לחטאת ולנידה אמר רבי יוסי בי ר' בון מיין דמתמללין בעלמא.כל העולם ידברו אודות "המים" ר' שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן: מבית דוד ועד יושבי ירושלים, כשרים לנידה ולחטאת. מכאן ואילך מי תערובות הם כשרים לנידה, ופסולים למי חטאת. אר"א, ר' מאיר אומר מבית דוד ועד יושבי ירושלים: כשרים לנידה ולחטאת, מכאן ואילך מי קטפריסותsloping downwards הן, פסולין לנידה ולחטאת

כתיב (יחזקאל מז) ויאמר אלי המים האלה יוצאים אל הגלילה הקדמונה זה ים של סמכו, וירדו אל הערבה זה ים של טבריא, ובאו הימה זה ים המלח, אל הימה המוצאים זה הים הגדול, ולמה נקרא שמו מוצאים? כנגד שני פעמים שיצא אחד בדור אנוש וא' בדור הפלגה. רבי לעזר בשם רבי חנינה בראשונה יצא עד קלבריאה. ובשנייה יצא עד כיפי ברבריאה. רבי אחא בשם ר' חנינה בראשונה יצא עד כיפי ברבריאה, ובשנייה יצא עד עכו ועד יפו. (איוב לח) עד פה תבא ולא תוסיף. עד עכו תבא ולא תוסיף. ופה ישית בגאון גליך עד יפו אשית גאון גליך.

ניחא ימא רבא, וימא דמילחא, בשביל למיתקן.שיהיו מים מתוקים ימא דטבריא ימא דסמכו? לרבות דגתם! דכתיב ביה (יחזקאל מז) למינה תהיה דגתם למיני מינים תהיה דגתם תני אמר רשב"ג מעשה שהלכתי לציידן והביאו לפני יותר משלש מאות מיני דגים בתמחוי א' (שם)

ונרפאו המים, בצאתיו וגבאיו ולא ירפאו, למלח ניתנו. כתיב ונרפאו המים ואת אמרת ולא ירפאו המים?! מקום הוא ששמו "ולא ירפאו"!

כתיב (שם) ועל הנחל יעלה על שפתו מזה ומזה כל עץ מאכל לא יבול עלהו ולא יתם פריו לחדשיו יבכר. תני אמר רבי יהודה לפי שבעולם הזה תבואה עושה לששה חדשים ואילן עושה לי"ב חודש אבל לעתיד לבוא התבואה עושה לחדש אחד ואילן עושה לשני חדשים. מ"ט? לחדשיו יבכר אמר רבי יוסי לפי שבעולם הזה התבואה עושה לששה חדשים ואילן עושה לי"ב חדש. אבל לעתיד לבא התבואה עושה לט"ו יום ואילן עושה לחדש אחד שכן מצינו שעשת התבואה בימי יואל לחמשה עשר יום וקרב ממנה העומר מ"ט (יואל ב) ובני ציון גילו ושמחו בה' אלהיכם כי נתן לכם את המורה לצדקה ויורד לכם גשם מורה ומלקוש בראשון. ומה מקיים רבי יוסי לחדשיו יבכר? *בכל חודש וחודש* יהיה מבכר

(יחזקאל מז) ועלהו לתרופה רבי יוחנן אמר תרפיה. מציץ עליה ותרף מזונה.a laxative, one sucks on it and his food is digested רב ושמואל חד אמר להתיר פה שלמעלן וחד אמר להתיר פה שלמטן. ר' חנינא ור' יהושע בן לוי ח"א להתיר פה עקרות וח"א להתיר פה אלמים:

ולעמתן בצפון וכו' את מוצא בשעה שעלה נבוכדנאצר לכאן בא וישב לו בדופני של אנטוכיה, ויצאה סנהדרין גדולה לקראתו ואמרה לו הגיע זמן הבית הזה ליחרב. אמר להן אותו שהמלכתי עליכם תנוהי לי ואני הולך. באו ואמרו ליהויכין מלך יהודה, נבוכדנאצר בעי לך! כיון ששמע מהן כך נטל מפתחות של ב"ה עלה לגגו של היכל אמר לפניו רבש"ע לשעבר היינו נאמנים לך והיו מפתחותיך מסורין לנו עכשיו שאין אנו נאמנים הרי מפתחותיך מסורין לך

תרין אמוראין חד אמר זרקן ועוד לא ירדו. וח"א באה כמין יד ונוטלתן מידו. כיון שראו כל חורי יהודה כן עלו לראש גגותיהן ונפלו ומתו. הדא הוא דכתיב (ישעיהו כב) משא גיא חזיון מה לך איפא כי עלית כולך לגגות, תשואות מלאה עיר הומיה וגו':

הלכה ג משנה י"ג שלחנות היו במקדש, ח' של שייש בבית המטבחיים, שעליהן מדיחין את הקרביים. וב' במערב הכבש אחד של שייש וא' של כסף. על של שייש- נותנין את האיברים. ועל של כסף- כלי שרת. וב' באולם, מבחוץ על פתח הבית. א' של שייש וא' של זהב. על של שייש נותנין לחם הפנים בכניסתו, ועל של זהב ביציאתו. שמעלין בקודש ולא מורידין. א' של זהב מבפנים שעליו לחם הפנים תמיד:

הלכה ג גמרא תני על של כסף...נותנין האיברים ר' יוסי בשם ר' שמואל בר רב יצחק ר' חנניה מטי בה בשם ר' יוחנן לית כאן של כסף מפני שהוא מרתיח. לא כן תני זה א' מן הניסים שנעשו בבית המקדש שכשם שהיו מניחין אותו חום כך היו מוציאין אותו חום שנאמר (שמואל א כא) לשום לחם חם ביום הלקחו!אלמא נס נעשה! רבי יהושע בן לוי אמר אין מזכירין מעשה ניסים =אין סומכין על הנס במקום שאין צורך

בעון קומי רבי אילא, לא היה שם לחם מהו להניחו לשבת הבאה? אמר לון כתיב (שמות כה) ונתת על השולחן לחם פנים לפני תמיד לחם פנים אפילו פסול

עשרה שלחנות עשה שלמה דכתיב (דברי הימים ב ד) ויעש שולחנות עשרה וינח בהיכל חמשה מימין וה' משמאל. אין תימר חמשה בדרום וה' בצפון והלא אין השלחן כשר אלא בצפון שנאמר (שמות כו) ואת השלחן תתן על צלע צפון מה ת"ל חמשה מימין וחמשה משמאל אלא חמשה מימין שלחנו של משה וחמשה משמאלו. אף על פי כן לא היה מסדר אלא בשל משה בלבד שנאמר (מלכים א ו) את השלחן אשר עליו

לחם הפנים. רבי יוסי בי רבי יהודה אומר על כולן היה מסדר שנאמר (דברי הימים ב ד) את השולחנות ועליהם לחם הפנים:

תני מזרח ומערב היו נתונין דברי ר׳. ר״א בי רבי שמעון אומר צפון ודרום היו נתונין. מ״ד מזרח ומערב ניחא, כולהן ראויין לשירות. מ״ד צפון ודרום, נמצא שלחן בדרום ומנורה בצפון!!מקצת שלחנות נכנסו בגבול דרום—וכן במנורות

והא תני: השלחן היה נתון מחצי הבית ולפנים משוך מן הכותל ב׳ אמות ומחצה, ומנורה כנגדו בדרום משוך מן הכותל ב׳ אמות ומחצה. מזבח הזהב היה נתון באמצע הבית, חולק את הבית מחציו ולפנים. משוך קימעא כלפי חוץ. וכולהן(כשתחשוב גם ק״ק) היו נתונין משליש הבית ולפנים

עשר מנורות עשה שלמה שנאמר (דברי הימים ב ד) ויעש את מנורת הזהב עשר כמשפטו ויתן בהיכל ה׳ מימין וה׳ משמאל. אין תימר חמש בצפון וחמש בדרום, והלא אין המנורה כשירה אלא בדרום שנאמר (שמות כו) ואת המנורה נוכח השלחן על ירך המשכן תימנה, מה ת״ל חמש מימין וחמש משמאל? אלא חמש מימין מנורתו של משה וחמש משמאלה. אעפ״כ לא היה מבעיר אלא של משה בלבד, שנאמר (ד״ה ב ד) ואת המנורות ונרותיהם לבערם כמשפט לפני הדביר זהב סגור. והפרח והנרות והמלקחים זהב, הוא מכלות זהב. הן כילו זהבו של שלמה!???

תני רב יהודה בשם אסי היה שלמה נוטל אלף ככרי זהב ומכניסן לכור ומוציאן עד שהוא מעמידן על אחד לקיים מה שנאמר (שמות לו) ככר זהב טהור עשה אותה וגו׳ תניא אמר רבי יוסי בי רבי יהודה מעשה במנורת זהב שעשה משה במדבר והיתה יתירה דינר זהב והכניסוה לכור שמונים פעם ולא חסרה כלום=חזרה לקדמותה. ויאות! עד דלא יקום על ברריה הוה חסר סגיון, מן דו קיים על ברריה לא חסר כלום!

הלכה ד משנה שלשה עשר שופרות היו במקדש וכתוב עליהן: תקלין חדתין, ותקלין עתיקין, קינין, וגוזלי עולה, עצים, לבונה, זהב לכפורת. ששה לנדבה.

תקלין חדתין שבכל שנה ושנה. ועתיקין מי שלא הביא אשתקד שוקל לשנה הבאה. קינין הן תורין. וגוזלי עולה הן בני יונה כולן עולות. דברי ר' יהודה. וחכ"א קינין אחד חטאת ואחד עולה. גוזלי עולה כולן עולות.

האומר הרי עלי עצים לא יפחות משני גזירין. לבונה לא יפחות מקומץ. זהב לא יפחות מדינר זהב.

ששה לנדבה נדבה מה היו עושין בה? לוקחים בה עולות, הבשר לשם ועורות לכהנים.

{זה מדרש דרש יהוידע כהן גדול (ויקרא ה) אשם הוא אשום אשם לה' זה הכלל כל שהוא בא משום חטאת ומשום אשמה ילקח בהן עולות הבשר לשם והעורות לכהנים נמצאו שני כתובין קיימין אשם לה' ואשם לכהן ואומר (מלכים ב יב) כסף אשם וכסף חטאות לא יובא בית ה' לכהנים יהיו}

גמרא תניא אמר ר' יהודה לא היה שופר של קינין בירושלים מפני התערובות. שמא תמות אחת מהן ונמצאו דמי חטאות מיתות מעורבות בהן. והתניא האשה שאמרה הרי עלי קן מביאה דמי קן, ונותנתו בשופר ואוכלת בקדשים ואינה חוששת שמא נתעצל בהן. ואין הכהן חושש שמא דמי חטאות מיתות מעורבות בהן !אלמא, בסתמא, לא חיישינן למיתה!

כי קאמרינן בחטאת שמתו בעליהן ודאי. ונברור ד' זוזי ונישדי בנהרא ואידך לישתרו הא אמרינן בעלמא ר' יהודה לית ליה ברירה

רבי יוסה בי ר' בון אמר, ר' בא בר ממל בעי, אמר הרי עלי עץ מביא גיזר אחד? א"ר לעזר מתניתא אמרה כן שזה קרבן בפני עצמו וזה קרבן בפני עצמו. כהאי דתנינן תמןיומא2:5 שנים בידם שני גזרי עצים.וא"כ יכול להביא עץ אחד

קרבן- לרבות את העצים. ריב"ל אמר עוביין אמה, באמה שוחקת. וארכן באמה גדומה. ר' חוני בשם ר' אמי כמין טורטניarranged like a steel-yard א"ר שמואל בר רב יצחק לפי שלא היה מקום המערכה אלא אמה על אמה לפיכך לא היה בו אלא אמה גדומה. ותני כן אמה היסוד אמה סובב אמה כרכוב ואמה קרנות ואמה מערכה:

לבונה, לא יפחות מקומץ. נאמר כאן ויקרא24:7אזכרה ונאמר להלןויקרא 5:12 אזכרה. מה אזכרה האמור להלןבמנחת חוטא מלא קומץ, אף אזכרה האמור כאן מלא קומץ. אי מה אזכרה האמורה להלןבלחם הפנים שני קומצין אף אזכרה האמורה כאן שני קומצין !ונימא המנדב לבונה, יביא 2 קומצין!

אמר רבי אילא כלום למדו לקומץ אלא ממנחת חוטא, מה להלן קומץ החסר פסול, אף כאןמנדב לבונה קומץ החסר פסול.

אמר רבי יוסה מילתא דרבי אילא אמרה המתנדב לבונה מביאה בקומצו של כהן גדולכדיי שלא יהיה קומץ חסר

רבי חזקיה בשם רבי ירמיה ואפיי בקומץ הבעלים:

זהב לא יפחות כו': אמר ר"א והוא שהזכיר צורה אבל אם לא הזכיר צורה מביא אפילו צינורה:

ששה לנדבה. חזקיה אמר כנגד ששה בתי אבות. בר פדיה אמר כנגד שש בהמות פר ועגל ושעיר איל גדי וטלה. שמואל אמר כנגד ששה קרבנות: קיני זבים וקיני זבות, קיני יולדות, חטאות, ואשמות, המנחות, ועשירית האיפה.

א״ר יוחנן ע״י שהנדבה מרובה ריבו לה שופרות הרבה כתיב (דברי הימים ב כד) וככלותם הביאו לפני המלך ויהוידע וגו׳

ר״ש בר נחמן בשם רבי יונתן אמר שתי נדבות עשה. תני דבי ר׳ ישמעאל נדבה אחת דכתיב (מלכים ב יב) ויאמר המלך ויעשו ארון אחד ויתנהו בהיכל בית ה׳ ויקב חור בדלתו. והא דכתיב (דברי הימים ב כד) ויאמר המלך ויעשו ארון אחד ויתנהו בשער בית ה׳ חוצה? אמר רב חונא מפני הטמאים.

ר״ח בשם ר׳ יוסף על שם (מלכים ב יב) אך לא יעשה בית ה׳ ספות כסף מזמרות.. ע״כ עשה יהואש שני ארונות אחד לחזק בדק הבית ואחד לכלים!!

מסכת שקלים פרק ז

הלכה א משנה מעות שנמצאו בין השקלים לנדבה. קרוב לשקלים, יפלו לשקלים. לנדבה, יפלו לנדבה. מחצה למחצה, יפלו לנדבה.

בין עצים ללבונה, קרוב לעצים יפלו לעצים. ללבונה, יפלו ללבונה. מחצה למחצה, יפלו ללבונה.

בין קינין לגוזלי עולה, קרוב לקינין יפלו לקינין, קרוב לגוזלי עולה יפלו לגוזלי עולה, מחצה למחצה, יפלו לגוזלי עולה.

בין חולין למעשר שני, קרוב לחולין יפלו לחולין, למעשר שני יפלו למעשר שני, מחצה למחצה יפלו למעשר שני

זה הכלל הולכין אחר הקרוב להקל. מחצה למחצה להחמיר:

גמרא לא הוצרכה דלא בין שקלים לקינים!!לפי סדרן לעיל6:5 הול״ל בין שקלים לקינים! ר׳ אבון בשם ר׳ פינחס כמין בוכלייאר circle(a kind of jewelry) היו עשוין.נמצא ״שקלים״ פוגש ב״נדבה״

מחצה למחצה יפלו לנדבה. לא צורכה דלא מחצה למחצה יפלו לשקלים?למה לא יפלו לשקלים? אית דבעי מימר שמא יפלו לשירי הלישכה. אית דבעי מימר מחצה למחצה כמי שמת.

א״ר יסא עד דאנא תמן שמעית קל רב יהודה שאל לשמואל: הפריש שקלו ומת? אמר ליה יפלו לנדבה.

עשירית האיפה שלו?המפריש 1. איפה לחטאת ומת? רבי יוחנן אמר יוליכם לים המלח. רבי לעזר אמר יפלו לנדבה. וקשיא ויש חטאת קריבה עולה?! חזקיה בשם רבי שמעון בן לקיש תנאי בית דין הוא על המותרות שיקרבו עולות.

בין קנים לגוזלי וכו׳ האשה הזאת במה היא מתכפרת? אמר ר׳ יצחק תנאי בית דין הוא המספק את הקינין הוא מספק את הפסולות

לא צורכה דלא בין קטורת לעצים? ללבונה? לזהב לכפורת? ותניתה בסופה זה הכלל הולכין אחר הקרוב מחצה למחצה להחמיר :???וקטורת חמורה מכולן (לא מצינו שהיה שופר לקטורת???)

הלכה ב משנה מעות שנמצאו לפני סוחרי בהמה לעולם מעשר. ובהר הבית חולין. ובירושלים, בשאר כל ימות השנה חולין, ובשעת הרגל הכל מעשר.

בשר שנמצא בעזרה, איברים עולות. וחתיכות חטאות. ובירושלים זבחי שלמים. זה וזה תעובר צורתו ויצא לבית השריפה. נמצא בגבולין, איברים נבילות. וחתיכות מותרות. ובשעת הרגל שהבשר מרובה אף איברים מותרות:

גמרא לא צורכה דלא בהר הבית קודש?וכי א״א שיהא שם מעות קודש? רבי בא ר׳ חייה בשם רבי יוחנן: חזקה שאין הכהן מוציא מן הלשכה מעות עד שהוא מחללן על הבהמה:

בשר שנמצא כו׳: רבי לעזר בשם ר׳ הושעיה הסיע דעת טעון עיבור צורה. א״ר הושעיה מתני׳ אמרה כן: תעובר צורתו ויצא לבית השריפה. א״ר יוסי ויאות?! לאכלו אין את יכול שמא נתקלקל צורתו, לפום כן צריך מימר תעובר צורתו ויצא לבית השריפה:

נמצא בגבולין כו׳: רבי קריספא בשם רבי יוסי ברבי חנינה איברים נבילות לוקין עליהן משום נבילה. מתניתא אמרה כן איברים נבילות וחתיכות מותרות. חתיכות מותרות לא ממש?! ודכוותה איברים נבילות לוקין עליהן משום נבילה

רבי קריספא בשם רבי יוסי ברבי חנינה אם היו מחרוזות מותרות.

תשע חניות מוכרות בשר נבילה ואחת מוכרת בשר שחוטה נתחלפו לו חושש. ולנמצאת הולכין אחר הרוב. תשע חנויות מוכרות בשר שחוטה ואחת מוכרת בשר נבילה נתחלפו לו חושש. ולנמצאת הולכין אחר הרוב.

א״ר יוחנן הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא.והולכין אחר רוב טבחי-ישראל, להקל רבי לעזר בי רבי חגיי הוה מסמך לר׳ מנא, חמא לחד ארמאי מקטע מן סוסיה ומפיק לברא! אמר ליה הדא היא דאמר רבי יוחנן הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא?! א״ל כן אמר רבי יוסי רבי, והן שראו אותו יוצא ממקולין של ישראל

חד בר נש בציפורין אזיל בעי מיזבון קופדבשר מן טבחא ולא יהב ליה, אמר ליה לחד רומיי גוי ואייתי ליה. אמר ליה לא נסבית על כרחיה! אמר ליה ולאו בשר דנבילה יהבית ליה!. פעם אחת שלח נכרי גבר אלם ליקח ממנו והוציא בשר מטבח ישראל ! השיב לו הטבח לישראל הקונה: שוטה! נבילה נתתי לו!! רבי ירמיה בשם ר׳ חנינה מעשה בא לפני ר׳ ואמר לא כולא מינא מיסר מקולין דציפוריןלאוו כל כמיניה לאסור כל המקולין

רב נחת לתמן חמתון מקילין וחמר עליהןראה שמקילין,ע״כ החמיר עליהן חד בר נש אזיל בעי משיזגה אסקופתיהרחץ חתיכת בשר בגו נהרא,

ואינשתהשכחו, והלך לו ואזיל ליה, חזר בעי מיסבינה, אמר ליה רב אסור לך, דנאשאני אומר... אמר ההיא שטף נהרא, ואייתי חורי דנבילה תחתוי

חד בר נש הוה מהלך בשוק טעין קופד אתא דייתא וחטפתיהבא עוף-"דיה" וחטפו ממנו מיניה וטלקתיה and threw it, חזר בעי מיסבינה, אמר ליה רב אסור לך, דנא אמר בשר דנבילה הוות טעינה וטלקתיה, ונסבה ההוא אוחרנא and she took away the other(kosher) one

גינאי name of river שטף זיקיןנאדות של יין אתא עובדא קומי ר' יצחק בר"א ואמר יחכמון שפייא wine-pourers קיטרהוןtheir knots

נוקניקה meat sausage אשתכח בכנישתא דבולי, אתא עובדא קומי רבי ירמיה אמר יתחכמון סקורייאsausage-makers עבידתהון...let them recognize their work

גדי צלי אשתכח באסרטי דגופתא, והתירוהו משום שני דברים משום מציאה ומשום רוב מהלכי דרכים. משום מציאה- דתני המציל מיד הארי מיד הגייס משונת הים ומשונת הנהר ומאיסרטיא גדולה ומפלטיא גדולה הרי אלו שלו מפני שהבעלים מתייאשין מהן. משום רוב מהלכי דרכים- משום שחיטת גוי. ואישתכח מן דבית רבי.

עיגול דגובנהחתיכת גבינה אישתכח בפונדקא דלוי, והתירוהו משום שני דברים משום מציאה ומשום רוב מהלכי דרכים משום מציאה דתני המציל מיד הגייס מיד הארי משונת הים ומשונת הנהר מאיסרטיא גדולה ומפלטיא גדולה הרי אלו שלו מפני שהבעלים מתייאשין מהן משום רוב מהלכי דרכים משום גבינת עכו"ם .ואישתכח מן דר"א בר' יוסי.

א"ר מנא קומי ר' יוסי ואנן חמיין רבנן מכריזין! א"ל את אין הוויתה משכח, לא נסבת. רבי יונה אבוך לא אמר כן! אלא

אמר הלואי כד נשכח, נשכח מן פיוסא ולגוא !מן פיוס ולפנים-מקום שיש הרבה ישראל . אפילו כן אשכחר מנא ולא נסיב :

הלכה ג משנה בהמה שנמצאת מירושלים ועד מגדל עדר וכמדתה לכל רוח, זכרים עולות נקיבות זבחי שלמים. רבי יהודה אומר הראוי לפסחים לפסחים קודם לרגל ל׳ יום

בראשונה היו ממשכנין את מוצאיה עד שהוא מביא נסכיה חזרו להיות מניחין אותה ובורחין, התקינו ב״ד שיהו נסכיה באין משל ציבור

אר״ש ז׳ דברים התקינו ב״ד וזה אחד מהן.

עכו״ם ששלח עולתו ממדינת הים ושלח עמה נסכים קריבין משלו ואם לאו קריבין משל ציבור.

וכן גר שמת והניח זבחים אם יש לו נסכים קריבין משלו ואם לאו קריבין משל ציבור.

ותנאי ב״ד הוא על כהן גדול שמת שתהא מנחתו קריבה משל ציבור. {רבי יהודה אומר משל יורשין ושלימה היתה קריבה}

על המלח ועל העצים שיהו הכהנים ניאותין בהן.מותרים ליהנות מהן

ועל הפרה שלא יהו מועלין באפרה.

ועל הקינין הפסולותאים נפסלו במליקה וכו׳ שיהו באות משל צבור. ר׳ יוסי אומר המספק את הקינין, הוא מספק את הפסולות :

גמרא ר׳ הושעיא רבה אמר לבא בדמיהן שנו.יביא ״בדמיהן״ עולות א״ל רבי יוחנן אומרים לו לאדם צא ומעול בקדשים?! אלא הילכו בהן אחר הרוב. אם רוב זכרים עולות, אם רוב נקיבות זבחי שלמים. ואין השלמים באין מן הזכרים ומן הנקיבות?!

??כיצד הוא עושה? מוציאן לחוליןממתין לו עד שיומם, ומביא 2 בהמות ואומר :יהא אלו שלמים ועולה וחוזר ועושה אותן עולות.???

א״ר זעירא כמה דאת אמר תמן ריש פירקין תנאי ב״ד הוא על המותרות שיקרבו עולות, כן את מר אוף הכא תנאי ב״ד הוא על האובדות, שיקרבו עולות. א״ר יוסי לרבי יעקב בר אחא אין זה מזיד? א״ל מכיון שהוא תנאי ב״ד אין זה מזיד :

א״ר יסא עד דאנא תמן שמעית קל רב יהודה שאל לשמואל, הפריש שקלו ומת? א״ל יפלו לנדבה .ומותר עשירית האיפה שלושל חוטא רבי יוחנן אמר יוליכם לים המלח ר״א אמר יפלו לנדבה

עשירית האיפה של כ״ג, רבי יוחנן אמר חוצה אותה ואחר כך מקדשה. ר״ש בן לקיש אמר מקדשה ואחר כך חוצה אותה

מתניתא פליגא על רבי יוחנן : מנחות4:5מקריב מחצה ומחצה אבד!הרי חצי השני לא נתקדי! פתר לה שכן אפילו מעות ילכו לים המלח.

מתניתא פליגא על ריו״ח : נמצאו שני חצאין קריבין ושני חצאין אבודין. ותני עלה מחצה ראשון ומחצה שני תעובר צורתן ויצאו לבית השריפהלמה לי שריפה, ישליכם ליה״מ! פתר לה כרי׳ ישמעאל דאמר עשרון מקדש ה״עשרון״ שמודד בו מקדשו!

כשהכהן מתקרב תחילה לעבודה מביא עשירית האיפה שלו ועובדה בידו. אחד כהן גדול וא׳ כהן הדיוט שעבדו עד שלא הביאו עשירית האיפה שלהם, עבודתן כשירה.

רבי מנא בעי מימר, בו ביום שנתקרב תחילה לעבודה, בו ביום נתמנה להיות כהן גדול, מביא שתים אחת לחינוכו ואחת לחובת היום

(ויקרא ו) תופיני בשעת הבאה תופיני, ואין בשחרית תופיני. והא תנינן תמיד1:3העמידו עושה חביתין לעשות חביתין? א״ר חייא בר אחא לעשות חמין לרבוכה.

תופיני- רבי יסא בשם ר׳ חנינה מטגנה ואח״כ אופה אותה. רבי אחא בשם ר׳ חנינה אופה אותה ואח״כ מטגנה. תופיני תאפנה נא. רבי אומר תאפנה נאה. רבי דוסא אומר תאפנה ריבהטיגון ואפייה

אתיין אילין פלגוותא כהינין פלגוותא: מ״ד תאפנה נא כמ״ד אופה ואח״כ מטגנה. ומ״ד תאפנה נאה כמ״ד מטגנה ואח״כ אופה.

לא סוף דבר שמת אלא אפילו נטמא ואפי׳ נדחה ממום? תני ר׳ יהודה בר פזי דבר דליה, ואפי׳ נדחה ממום

מנין לכהן גדול שמת ולא מינו אחר תחתיו שתהא מנחתו קריבה משל יורשים? ת״ל (ויקרא ו) מבניו יעשה אותה. יכול יביאנה לחציים? ת״ל אותה כולה אמרתי דברי רבי יהודה. ר״ש אומר אינה באה אלא משל ציבור. שנאמר (שם) חק עולם- מי שהברית כרותה לו=הצבור כליל תקטר כליל להקטרה:

כהן גדול שמת וכו׳: רבי בא בר ממל בעי מחלפה שיטתיה דר״ש תמן?? אמר משל יורשין והכא אמר משל ציבור! א״ר חייה בר בא ולא יאות הוא מקשה! אתא רבי יעקב בר אחא רבי אבהו בשם רבי יוחנן דבר תורה הוא שתהא באה מן הציבור. כיון דחזי דקא מידחקה לישכה הייתי אומר יגבו לה מן היורשין. כיון דחזי דפשעי בה, התקינו שתהא באה מתרומת הלישכה

רבי יוסה אמר ר׳ יוחנן בעי, מהו שלימה בשחרית ושלימה בין הערבים? או שלימה בשחרית, ובטילה בין הערבים? כד תהא פשיטא ליה דכתיב מנחת תמידאת״ל פשיטא לך... שלשת לוגין מה

הן? שלשת לוגין שחרית ושלשת לוגין בין הערבים, או לוג ומחצה שחרית ולוג ומחצה בין הערבים?

אמר רבי חזקיה כלום למדו שלשת לוגין לא מתמיד של בין הערבים. מה להלן שלשת לוגין אף כאן שלשת לוגין.לכל עשרון

אמר רבי חזקיה אוף הדא צריכה ליה: שני קומצין מה הן? שני קומצין בשחרית ושני קומצין בין הערביםכיון שהוכפלה הסולת, הוכפלה הלבונה! או קומץ אחת בשחרית וקומץ אחת בין הערבים א״ר יוסה כלום למדו לקומץשחביתין טעון קומץ לבונה לא ממנחת חוטא?ויקרא5:12 מה להלן שני קומצין=כל עשירית, קומץ אף כאן שני קומצין.

???ומה תמןבמנחת חביתין רגיל צריכה ליהאים מביאין קומץ שלם בשחרית וקומץ שלם בהע״ב—אף שיש רק חצי עשרון אף כאן צריכה ליה :שמא יביאו ב׳ קומצים לעשרון אחד!

שלא יהיו כו׳: ר״ש בן נחמן בשם ר׳ יונתן בדין היה שלא ימעלו בה. והן גזרו שימעלו בה. והא תני חטאת מלמד שמועלין בה! בה מועלין ואין מועלין באפרה. אמר רבי אבהו בראשונה היו משתקשקין בה ונותנין אותה ע״ג מכותיהן וגזרו שימעלו בה, כיון שנגדרו גזרו שלא ימעלו בה:

ועל הקינין כו׳: האשה הזאת במה היא מתכפרת? אמר רבי יצחק תנאי בית דין הוא המספק את הקינין הוא מספק את הפסולות ואת האובדות:

מסכת שקלים פרק ח

הלכה א משנה כל הרוקין הנמצאין בירושלים טהורין חוץ משל שוק העליון דברי ר"מ. רבי יוסי אומר: בשאר כל ימות השנה- שבאמצע טמאין, שבצדדין טהורין. ובשעת הרגל- שבאמצע טהורין, שבצדדין טמאין, מפני שהמועטין מסתלקין לצדדין.

כל הכלים הנמצאין בירושלים דרך ירידה לבית הטבילה טמאין. ודרך עליה טהורין. שלא כירידתן עלייתן דברי ר"מ.

ר' יוסי אומר: כולן טהורין חוץ מן הסל והמגריפה והמריצה המיוחדין לקברות the basket shovel and bone crusher that are designated for burial

סכין שנמצאת בי"ד שוחט בה מיד.שכבר טבלוהו בעליו ב13 והוערב שמשו בשלשה עשר, שונה ומטביל.

קופיץ, בזה ובזהאף שמצאו ב14 שונה ומטביל.שעשוי להשתמש גם לשבירת עצמות ב15—ושמא עדיין לא טבלו חל ארבעה עשר להיות בשבתמטבילין הכל מלפני השבת שוחט בה *בקופיץ* מיד. בחמשה עשרמצא קופיץ ב15 שוחט בה מיד. נמצאת קשורה לסכין הרי היא כסכין:

הלכה א גמרא ר' אבין בשם ר' יהושע בן לוי, קצרןfort/camp של עכו"ם היה שם בשוק העליון

אמר ר' חנינה ערודות היו נוחרין בירושלים והיו עולי רגלים משתקעין בדם עד ארוכובותיהן ובאו לפני חכמים ולא אמרו להן דבר.

רבי סימון בשם ריב"ל מעשה בפרדה של בית ר' שמתה וטהרו דמה משום נבילה. ר' אלעזר שאל לרבי סימון עד כמה? ולא אגיביה.לא השיבו דבר שאל לריב"ל וא"ל עד רביעית טהור, יותר מיכן טמא ובאש לר"אהרע בעניו שלא השיבו דבר דלא חזר ליה ר' סימון שמועתא. רב ביבי הוה יתיב מתני הדין עובדאמעשה בפרידה של בית רבי... א"ל רבי יצחק בר כהנא שאל לרב ביבי עד רביעית

טהור יותר מיכן טמא? ובעיט ביה. א״ל ר׳ זריקן בגין דשאל לך את בעט ביה?! אמר ליה הא דלא הוות דעתי עלי כדמר רבי חנין (דברים כח) והיו חייך תלואים לך מנגד זה הלוקח חיטים לשנה, ופחדת לילה ויומם זה הלוקח מן הסידקי, ולא תאמין בחייך זה הלוקח מן הפלטר. ואנא סמיך לפלטירא.

מיי כדון? העיד רבי יהושע בן בתירה על דם נבילות שהוא טהור. מהו טהור. טהור מלהכשיר הא לטמאות מטמא.

תמן תנינן דם השרץ כבשרו מטמא ואינו מכשיר, ואין לנו כיוצא בו. ואין לנו כיוצא בו כשיעור טומאתו. אבל דמו מטמא כבשרו.

אמר רב יוסף מאן דמר טמא כר׳ יהודה. טהור כרבי יהושע בן בתירה. אמר ליה רב אבדומה נחותה ויאות?! רבי יהודה מוריינא דנשיא הוה!הורה הלכות לבית הנשיא (רבי) ואמריי דטהרו את דמו!

כל הרוקין וכו׳: לא כן אמר רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינה לא גזרו על הרוקין שבירושלים?! הא איתמר עליה רבי אבין בשם ר׳ יהושע בן לוי קצרן של גוים היה שם:

בשאר ימות השנה הטמאין מהלכין שיבולתבאמצע והטהורין מהלכין מן הצד, והטהורין מהלכין סתם, והטמאים אומרין להן פירושו! בשעת הרגל הטהורים מהלכין שיבולת, והטמאין מהלכין מן הצד, הטמאין מהלכין סתם, והטהורין אומרים להן פירושו!

וכל הכלים הנמצאים כו׳: לא כן א״ר אבהו בשם ר׳ יוחנן לא גזרו על הכלים שבירושלים? מכיון שנמצאו דרך ירידה לבית הטבילה נעשו הוכיח.

אבא שאול היה קורא אותן "ציפורין" מ"ד ציפורין שהיה דומה לציפורין, מ"ד מריצה שמריצה את האבן לבית הקברות: קופיץ וכו': תני הסכין קשורה לה הרי זו כמותה:

הלכה ב משנה פרוכת שנטמאת בולד הטומאה מטבילין אותה בפנים ומכניסין אותה מיד. ושנטמאת באב הטומאה מטבילין אותה בחוץ ושוטחין אותה בחיל מפני שהיא צריכה הערב שמש. אם היתה חדשה שוטחין אותה על גג האיצטבא כדי שיראה העם את מלאכתה שהיא נאה.

רשב"ג אומר משום ר"ש בן הסגן: פרוכת עוביה טפח על שבעים ושתים נימים נארגת. על כל נימה ונימה כ"ד חוטין. ארכה מ' אמה ורחבה כ'. ומפ"ב ריבואדינרים היתה נעשית. ושתים עושין בכל שנה. ושלש מאות כהנים מטבילין אותה:

גמרא אילו אמר חוט א' כפול לשנים, שזור לשלשה, משזר לששה, ארבע מכאן הא עשרים וארבעה.

תני שלשים ושתים: אילו אמר חוט א' כפול לשנים, שזור לארבע, משזר לשמונה, ארבע מכאן הא תלתין ותרין

תנא ארבעים ושמונה: אילו אמר חוט א' כפול לשנים, קליעה לשלשה, שזור לששה, משזר לשנים עשר, ארבעה מיכן הא ארבעים ותמניא

כתוב אחד אומר מעשה חושב וכתוב אחד אומר מעשה רוקם. (שמות כח) מעשה רוקם פרצוף אחד, מעשה חושב שני פרצופות. רבי יהודה ורבי נחמיה: חד אמר מעשה רוקם ארי מכאן וחלק מכאן, מעשה חושב ארי מכאן וארי מכאן. וחרנה אמר מעשה רוקם ארי מכאן וארי מכאן, מעשה חושב ארי מכאן ונשר מכאן:

בשמונים ושתים ריבוא היתה נעשית וכו׳: ר׳ יצחק בר ביזנא בשם שמואל גוזמא. תמן תנינןתמיד 2:2 פעמים היה עליה כשלש מאות כור רבי יוסי בי רבי בון בשם שמואל גוזמא:

הלכה ג משנה בשר קדשי קדשים שנטמא בין באב הטומאה בין בולד הטומאה, בין בפניםשל עזרה בין בחוץ, בש״א הכל ישרף בפנים, חוץ משנטמא באב הטומאה בחוץ. ב״ה אומרים הכל ישרף בחוץ, חוץ משנטמא בולד הטומאה בפנים. ר״א אומר שנטמא באב הטומאה בין בפנים בין בחוץ ישרף בחוץ, שנטמא בולד הטומאה בין בחוץ בין בפנים ישרף בפנים. ר״ע אומר מקום טומאתו שם שריפתו:

גמרא בר קפרא אמר אב הטומאה דבר תורה, ולד הטומאה מדבריהם. ר׳ יוחנן אמר בין זה בין זה דבר תורה. וקשיא דר׳ יוחנן על דב״ש, דבש״א הכל ישרף בפנים חוץ משנטמא באב הטומאה בחוץ. מה בין אב הטומאה בחוץ מה בין ולד הטומאה בחוץ, זה וזה לא דבר תורה הוא?!

ואפי׳ על דב״ה לא מקשיי׳, דב״ה אמר הכל ישרף בחוץ, חוץ מה שנטמא בולד הטומאה בפנים. מה בין ולד הטומאה בפנים מה בין אב הטומאה בפנים, זה וזה לא דבר תורה הוא?!

לא הוו בה רבנן אלא על דבר קפרא! וקשיא דבר קפרא על דבית שמאי, דבית שמאי אומרים הכל ישרף בפנים, חוץ משנטמא באב הטומאה בחוץ. מה בין אב הטומאה בין בחוץ בין בפנים, זה וזה לא ד״ת הוא?! בגין דר״ע אמר מקום טומאתו שם תהא שריפתו.ע״כ כשנטמא בחוץ, שורפין בחוץ

ואפי׳ על דבית הילל לא מקשייא?! דב״ה אמר הכל ישרף בחוץ חוץ משנטמא בולד הטומאה בפנים. מה בין ולד הטומאה בין בפנים בין בחוץ, זה וזה לא מדבריהם הוא?! בגין דר״ש אמר מאכלו ומשקו של מצורע משתלחין חוץ

לשלש מחנות: אלמא החמירו באוכל שנוגע, כגוף הטומ׳. ה״ן החמירו שלא לשרוף בפנים אף טו׳ דרבנן???

הלכה ד משנה איברי התמיד ניתנין מחצי כבש ולמטה במערב. של מוספין ניתנין מחצי כבש ולמטה במזרח. של ראשי חדשים ניתנין על כרכוב המזבח.

השקלים והביכורים אינן נוהגין אלא בפני הבית. אבל מעשר דגן ומעשר בהמה ובכורות נוהגין בין בפני הבית ובין שלא בפני הבית.

המקדיש שקלים וביכורים *בזה״ז* הרי זה קודש. ר״ש אומר האומר ״ביכורים קודש״ אינן קודש:

גמרא איזהו כרכוב המזבח? אמה. בין קרן לקרן, מקום הילוך רגלי כהנים

מוספי שבת מוספי ר״ח מי קודם? ר׳ ירמיה סבר מימר מוספי שבת ומוספי ר״ח מוספי ר״ח קודמין חייליה דר׳ ירמיה מן הדא שירו של שבת ושירו של ר״ח שירו של ר״ח קודם. א״ר יוסה שנייה היא תמן דאמר ר׳ חייא בשם רבי יוחנן כדי לפרסמו ולהודיע שהוא ר״ח. ברם הכא מוספי שבת ומוספי ר״ח מוספי שבת קודמין על שם כל התדיר מחבירו קודם את חבירו:

כיצד היה עושה? שוחט מוספי שבת. ואומר עליהן שירו של ר״ח

רש״א וכו׳: הא שקלים קדשו. רבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון: בין אלו ובין אלו לא קדשו

תני גר בזמן הזה צריך להביא קינו ריבעת כסף. אר״ש ביטלה ר׳ יוחנן בן זכאי מפני התקלה. מהו מפני התקלה? כהדא דתני אין מקדישין ולא מעריכין ולא מחרימין ולא מגביהין תרומות ומעשרות בזמן הזה ואם הקדיש או העריך או

החרים או הגביה הכסות תשרף הבהמה תיעקר כיצד נועל בפניה הדלת והיא מתה מאיליה והמעות ילכו לים המלח: עבר והקדיש?גר שהפריש רובע לקינו מן מה דאמר ר״ש ביטלה ר׳ יוחנן בן זכאי מפני התקלה. הדא אמרה עבר והקדיש קדשו.

רבי יודה ענתודרייא בעי קומי רבי יוסי, הכא את אמר קדשו והכאהפריש שקל בזה״ז את אמר לא קדשו? א״ל תמן לכך אין מקדישין לכתחילה לפי שמצוה להקריב מתרומה חדשה והיאך ה״ל ישנה שמא יבנה הבית כבראשונה ותתרם תרומת הלישכה מן החדשה בזמנה באחד בניסןכיון שאים ייבנה ביה״ק בא׳ בניסן, יביאו מתרומה חדשה

והכא מאי אית לך למימר, קינו של גר אינו צריך חדשה! ואם הקדיש קדוש ויניחנה עד שיבנה בית המקדש

רב המנונא ורב אדא בר אהבה בשם רב הלכה כר״ש

תם ונשלם מוצש״ק ויקהל כ״ג אדר א תשע״א שבח לאל בורא עולם

הוגה מחדש ונשלם כב מרחשוון תשעד